

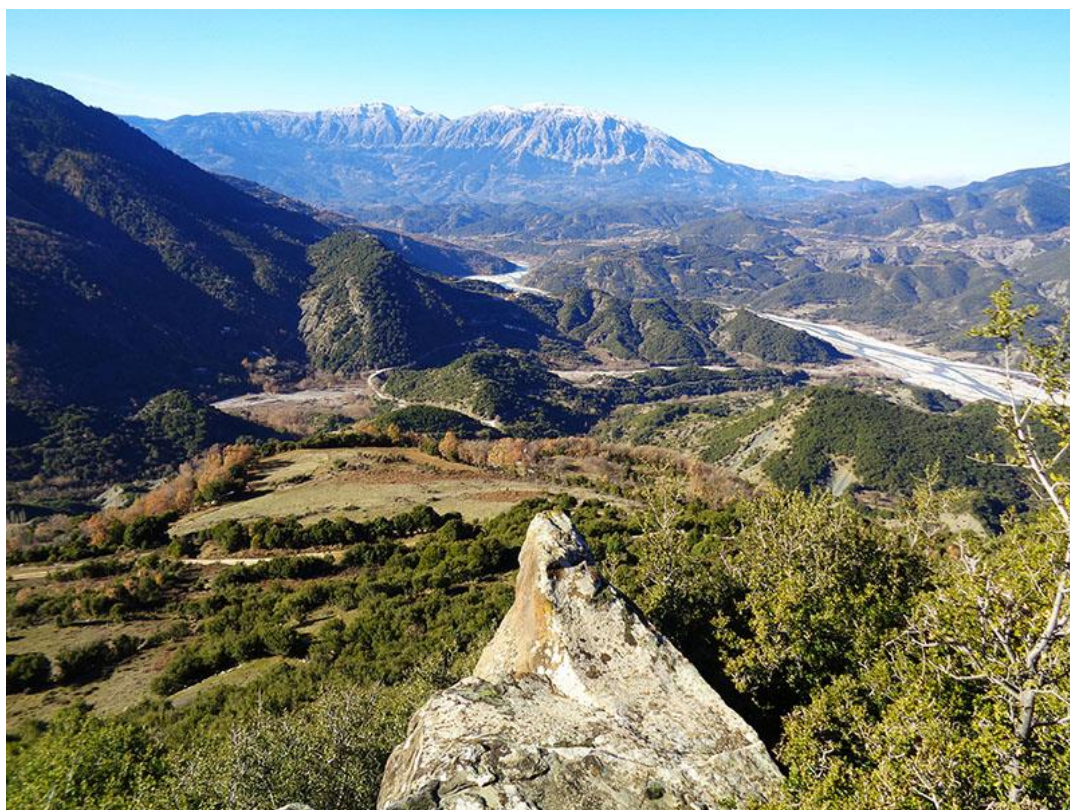
Δήμος Αργιθέας

Έργο παροχής υπηρεσίας:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΙΘΕΑΣ 2019-2023

Α' ΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ανάδοχος έργου:

GREEN TREE PARTNERS ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΙΚΕ

ΑΘΗΝΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	9
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΙΘΕΑΣ.....	9
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ.....	9
ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	12
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	13
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	20
ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	24
Ε Ν Ο Τ Η Τ Α 1	25
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΈΔΙΟ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	26
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	26
ΒΑΣΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	26
ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	32
Τεκτονική - σεισμική δραστηριότητα	34
Ορεινοί όγκοι	35
Υδάτινοι πόροι.....	36
ΒΙΟΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ.....	39
Βλάστηση-Χλωρίδα	39
Πανίδα	41
Προστατευόμενα οικοσυστήματα - Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους	42
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ– ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΑΠΕΙΛΕΣ	46
Χωροταξική οργάνωση - Χρήσεις γης.....	46
Πολεοδομημένες και προς πολεοδόμηση περιοχές.....	47
Περιοχές οικιστικής ανάπτυξης – Α΄ κατοικία	47
Ζώνες γεωργικών δραστηριοτήτων.....	48
Ζώνες οικοτουρισμού - αναψυχής υπαίθρου	49
Ευρείες ζώνες αναζήτησης για οργανωμένη ανάπτυξη κτηνοτροφίας	50
Υφιστάμενες χρήσεις γης στον εξωαστικό χώρο.....	51

Υφιστάμενες χρήσεις γης στον αστικό χώρο.....	51
Τρέχουσα οικιστική δομή και ανάπτυξη.....	52
ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ	55
ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ....	Error! Bookmark not defined.
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ - ΥΔΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.....	Error! Bookmark not defined.
Μέσος όρος θερμοκρασιών και βροχοπτώσεων.....	Error! Bookmark not defined.
Μέγιστες θερμοκρασίες	Error! Bookmark not defined.
Ποσά υετού	Error! Bookmark not defined.
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ.....	Error! Bookmark not defined.
Οδικό δίκτυο	Error! Bookmark not defined.
Δίκτυο συγκοινωνιών	Error! Bookmark not defined.
Πέρασμα Αχελώου	Error! Bookmark not defined.
Ενεργειακό - Τηλεπικοινωνιακό δίκτυο.....	Error! Bookmark not defined.
Ύδρευση	Error! Bookmark not defined.
Άρδευση.....	Error! Bookmark not defined.
Αποχέτευση.....	Error! Bookmark not defined.
Απορρίμματα.....	Error! Bookmark not defined.
Ανθρώπινη υγεία.....	Error! Bookmark not defined.
Πολιτιστικό - Ιστορικό - Αρχιτεκτονικό περιβάλλον του Δήμου	Error! Bookmark not defined.
ΙΣΤΟΡΙΑ	Error! Bookmark not defined.
Βυζαντινοί χρόνοι	Error! Bookmark not defined.
Τουρκοκρατία.....	Error! Bookmark not defined.
Η Αργιθέα σήμερα.....	Error! Bookmark not defined.
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ – ΜΝΗΜΕΙΑ- ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ	Error! Bookmark not defined.
Αρχαιολογικοί χώροι - Μνημεία.....	Error! Bookmark not defined.
Περιοχές προστασίας αρχαιολογικών χώρων (Π.Ε.Π.-Α.Χ.)	Error! Bookmark not defined.
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΑΡΓΙΘΕΑΣ.....	Error! Bookmark not defined.
ΦΥΣΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ- ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	Error! Bookmark not defined.

Φυσικές ομορφιές	Error! Bookmark not defined.
A. Ο Πλάτανος του Λεοντίτου.....	Error! Bookmark not defined.
B. Η γέφυρα Τριζόλου	Error! Bookmark not defined.
Γ. Η Λίμνη Στεφανιάδας	Error! Bookmark not defined.
Φυσιολατρικές Διαδρομές.....	Error! Bookmark not defined.
Ο Αχελώος ποταμός.....	Error! Bookmark not defined.
Αρχιτεκτονική	Error! Bookmark not defined.
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	Error! Bookmark not defined.
Εξέλιξη Πληθυσμού: Στοιχεία Δημοτολογίου – Στοιχεία Απογραφών .	Error! Bookmark not defined.
Σύνθεση Πληθυσμού	Error! Bookmark not defined.
Δημογραφική Γήρανση	Error! Bookmark not defined.
Δείκτες Δημογραφικής Ανάλυσης της Γήρανσης.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ.....	Error! Bookmark not defined.
Οικογενειακή Κατάσταση – Κοινωνική Διάρθρωση	Error! Bookmark not defined.
Εκπαίδευση – Επαγγελματική Κατάρτιση.....	Error! Bookmark not defined.
Απασχόληση – Οικονομική Δραστηριότητα.....	Error! Bookmark not defined.
ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ.....	Error! Bookmark not defined.
Η Γλώσσα.....	Error! Bookmark not defined.
Οι Χοροί.....	Error! Bookmark not defined.
Οι Νερόμυλοι.....	Error! Bookmark not defined.
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	Error! Bookmark not defined.
Γεωργία - Κτηνοτροφία	Error! Bookmark not defined.
Τουρισμός	Error! Bookmark not defined.
Πολιτισμός	Error! Bookmark not defined.
Αθλητισμός	Error! Bookmark not defined.
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.....	Error! Bookmark not defined.
ΤΟ ΣΥΜΦΩΝΟ ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ	Error! Bookmark not defined.
ΔΙΚΤΥΟ ΔΗΜΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΙΝΔΟΥ	Error! Bookmark not defined.
ΑΔΕΛΦΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	Error! Bookmark not defined.

ΔΙΚΤΥΟ ΠΟΛΕΩΝ ΜΕ ΛΙΜΝΕΣ	Error! Bookmark not defined.
ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ.....	Error! Bookmark not defined.
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ Α΄ ΒΑΘΜΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	Error! Bookmark not defined.
ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΤΑ.....	Error! Bookmark not defined.
Διοικητική Διάρθρωση Δήμου	Error! Bookmark not defined.
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.1 : ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Error! Bookmark not defined.
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΟΜΩΝ	Error! Bookmark not defined.
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	Error! Bookmark not defined.
Αριθμοδείκτες Οικονομικών Καταστάσεων	Error! Bookmark not defined.
Α) Αριθμοδείκτες Αποδοτικότητας	Error! Bookmark not defined.
Β) Αριθμοδείκτες Ρευστότητας.....	Error! Bookmark not defined.
Γ) Αριθμοδείκτες Δομής Κεφαλαίων.....	Error! Bookmark not defined.
Δ) Αριθμοδείκτες κερδοφορίας.....	Error! Bookmark not defined.
Α1) Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων.....	Error! Bookmark not defined.
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	Error! Bookmark not defined.
ΚΕΠ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	Error! Bookmark not defined.
Δείκτες Ανθρώπινων Πόρων.....	Error! Bookmark not defined.
Χρηματοδοτήσεις	Error! Bookmark not defined.
Πολιτική προστασία.....	Error! Bookmark not defined.
Ο θεσμοθετημένος ρόλος των Δήμων στην πολιτική προστασία	Error! Bookmark not defined.
Εσωτερικός Έλεγχος.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	Error! Bookmark not defined.
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	Error! Bookmark not defined.
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	Error! Bookmark not defined.
ΑΝΑΛΥΣΗ PESTEL	Error! Bookmark not defined.
Η PESTEL ανάλυση για τον Δήμο Αργιθέας.....	Error! Bookmark not defined.
Ανάλυση SWOT	Error! Bookmark not defined.
Η μήτρα TOWS	Error! Bookmark not defined.

ΜΗΤΡΑ TOWS του Δήμου Αργιθέας	Error! Bookmark not defined.
Η μήτρα εσωτερικών παραγόντων (IFAS)	Error! Bookmark not defined.
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ	Error! Bookmark not defined.
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ..	Error! Bookmark not defined.
Η εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου Αργιθέας.....	Error! Bookmark not defined.
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΟΡΑΜΑ – ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ	Error! Bookmark not defined.
Προϋποθέσεις επιτυχίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος	Error! Bookmark not defined.
Α) Προσδιορισμός της αποστολής του Δήμου Αργιθέας	Error! Bookmark not defined.
Β) Καθορισμός συγκεκριμένων αντικειμενικών στόχων.....	Error! Bookmark not defined.
Γ) Χάραξη στρατηγικών	Error! Bookmark not defined.
Δ) Ανάπτυξη πολιτικών	Error! Bookmark not defined.
ΟΡΑΜΑ.....	Error! Bookmark not defined.
ΑΠΟΣΤΟΛΗ	Error! Bookmark not defined.
ΑΡΧΕΣ.....	Error! Bookmark not defined.
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ.....	Error! Bookmark not defined.
ΜΕΣΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ	Error! Bookmark not defined.
ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	Error! Bookmark not defined.
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΞΙΟΝΩΝ.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΤΡΩΝ.....	Error! Bookmark not defined.
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΧΩΝ	Error! Bookmark not defined.
ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΑ Α ΜΕΡΟΥΣ (ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ).....	Error! Bookmark not defined.
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ- ΠΗΓΕΣ	Error! Bookmark not defined.

Το πόνημα που ακολουθεί στηρίχθηκε σε άντληση πληροφοριών που προέκυψαν από:

- Δομημένα ερωτηματολόγια αξιολόγησης δομών του Δήμου Αργιθέας, τα οποία εκπονήθηκαν από τον εξωτερικό σύμβουλο - εμπειρογνόμωνα του Δήμου Αργιθέας και αποντήθηκαν από την Υπηρεσιακή και Πολιτική ηγεσία του Δήμου.
- Βασιλικά Διατάγματα (Β.Δ.), Προεδρικά Διατάγματα (Π.Δ.), Υπουργικές Αποφάσεις (Υ.Α.), ΦΕΚ με νομοθεσία του Ελληνικού κράτους, καθώς και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας.
- Δημοσιευμένες μελέτες με θεματολογία σχετική με την περιοχή του Δήμου.
- Εκδόσεις βιβλίων που αφορούν την περιοχή.
- Ομιλίες- εισηγήσεις συνεδρίων.
- Την επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Αργιθέας.
- Εθνικά και τοπικά sites ειδικής και γενικής πληροφόρησης.
- Στοιχεία που αντλήθηκαν από διάφορους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Στοιχεία που προέκυψαν μέσα από την έρευνα και την μελέτη της ομάδας εργασίας του εξωτερικού συμβούλου του Δήμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΙΘΕΑΣ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού της οργάνωσης και λειτουργίας της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης, θεσπίστηκε για πρώτη φορά, με τα άρθρα 203 έως και 207 του Ν. 3463/2006: «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στα οποία περιλαμβάνονται τόσο ο οικονομικός και αναπτυξιακός σχεδιασμός όσο και οι κοινωνικές δράσεις των πρωτοβάθμιων Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο 266 του Ν. 3852/2010: «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» επιβεβαιώνεται η υποχρέωση κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού.

Το Επιχειρησιακά Προγράμματα συνιστούν ολοκληρωμένα προγράμματα τοπικής και οργανωτικής ανάπτυξης των Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Αφορούν τις υποδομές και τις τοπικές επενδύσεις, καθώς και τη βελτίωση της υφιστάμενης οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α., μεριμνώντας για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας του Δήμου και την παροχή ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Καλύπτουν όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του Δήμου και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Για την κατάρτισή τους λαμβάνονται απαραίτητα υπόψη οι κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, ο υφιστάμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός καθώς και οι προτεραιότητες που απορρέουν από θεσμοθετημένα χρηματοδοτικά μέσα, αναδεικνύοντας την τοπική τους διάσταση.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα του Δήμου αποτελεί εργαλείο για την άσκηση του αναπτυξιακού του ρόλου, με τα εξής χαρακτηριστικά :

Είναι ολοκληρωμένο πρόγραμμα τοπικής ανάπτυξης και βελτίωσης της διοικητικής ικανότητας του Δήμου : Αποτελεί πρόγραμμα αναπτυξιακών υποδομών και τοπικών επενδύσεων, αλλά και βελτίωσης της υφιστάμενης λειτουργίας των δημοτικών υπηρεσιών. Είναι πρόγραμμα, πολυτομεακού χαρακτήρα με εύρος θεματικών αντικειμένων αντίστοιχου του φάσματος των θεμάτων που απασχολούν την καθημερινή λειτουργία του. Καλύπτει όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων του και εν δυνάμει το σύνολο των τοπικών υποθέσεων.

Αποτελεί το τετραετές πρόγραμμα δράσης του Δήμου : Στις προτεραιότητες του προγράμματος αντανακλάται η βούληση και το όραμα της Δημοτικής Αρχής καθώς και οι προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Το εν λόγω όραμα αποτυπώνεται στη στρατηγική και αναλύεται σε πρόγραμμα δράσης του Δήμου και τέλος σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της κάθε υπηρεσίας του Δήμου.

Είναι οργανικό στοιχείο της καθημερινής λειτουργίας και διοίκησης του Δήμου και μέρος του προγραμματικού του κύκλου: Η σύνταξη του επιχειρησιακού προγράμματος είναι η αρχική φάση της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης του Δήμου. Η διαδικασία αυτή αποτελεί το διαρκές αντικείμενο ενασχόλησης των αιρετών οργάνων, των προϊσταμένων και της αρμόδιας υπηρεσίας προγραμματισμού του.

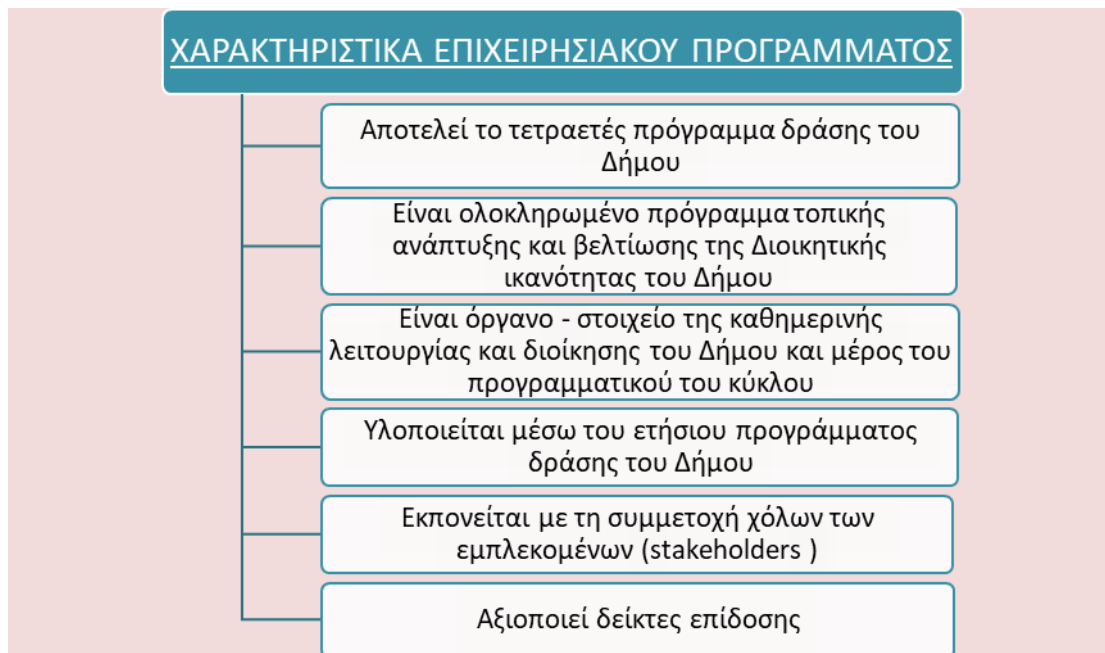
Υλοποιείται μέσω του ετήσιου προγράμματος δράσης του Δήμου: Σκοπός της σύνταξης του ετήσιου προγράμματος δράσης είναι η εξειδίκευση του συνολικού επιχειρησιακού προγράμματος σε ετήσιο πρόγραμμα των υπηρεσιών. Ο ετήσιος προγραμματισμός στοχεύει στον επιμερισμό των δράσεων του τετραετούς προγράμματος στις υπηρεσίες, οι οποίες υλοποιούν τμήματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

Εκπονείται με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων : Κατά τη διαδικασία σύνταξής του συμμετέχουν με σαφώς καθορισμένο τρόπο :

- Αιρετά όργανα (Δημοτικό Συμβούλιο, επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου, Αντιδήμαρχοι, ΔΣΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ, Τοπικά συμβούλια).
- Υπηρεσιακά στελέχη (προϊστάμενοι υπηρεσιών, στελέχη της υπηρεσίας Προγραμματισμού).

- Τοπικοί φορείς και ομάδες δημοτών με σημαντικό βαθμό συμβολής στην τοπική ανάπτυξη ή/και στη λειτουργία του ΟΤΑ.
- Φορείς του διοικητικού συστήματος της χώρας (Περιφέρεια).

Αξιοποιεί δείκτες επίδοσης : Το επιχειρησιακό πρόγραμμα διατυπώνει μετρήσιμους γενικούς και ειδικούς στόχους, η επίτευξη των οποίων παρακολουθείται μέσω της αξιοποίησης συστήματος δεικτών επίδοσης. Για την παρακολούθηση της εξέλιξης της τιμής των δεικτών αξιοποιούνται τα στοιχεία (εσόδων/δαπανών, πόρων, εκροών, αποτελεσμάτων στους αποδέκτες) που τηρούνται στις βάσεις δεδομένων του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος ενός Ο.Τ.Α.

Η λήψη των αποφάσεων προγραμματισμού δεν στηρίζεται μόνο στην ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αλλά και στις ανάγκες και προσδοκίες των κατοίκων και του ανθρώπινου δυναμικού του Δήμου, όπως αυτές διατυπώνονται στις διαδικασίες συμμετοχής.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί το βασικό πλαίσιο κατεύθυνσης, προσδιορισμού και συντονισμού των ενεργειών όλων των οργάνων διοίκησης και υπηρεσιών και είναι ευρύτερα γνωστό στους εργαζόμενους του Ο.Τ.Α., προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι του.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα αποτελεί προϊόν συλλογικής εργασίας όλων των δομών του Δήμου και οδηγεί στην ανάληψη δεσμεύσεων μεταξύ των διαδοχικών ιεραρχικών

επιπέδων, σε ό,τι αφορά την υλοποίηση του τμήματος εκείνου στο οποίο αυτά εμπλέκονται.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η σύνταξη επιχειρησιακών προγραμμάτων από τους Ο.Τ.Α., αποσκοπεί στην εισαγωγή μόνιμων εσωτερικών διαδικασιών και συστημάτων προγραμματισμού στην πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση.

Στόχος είναι η διαδικασία του προγραμματισμού, της παρακολούθησης και της μέτρησης των αποτελεσμάτων των δράσεων του Ο.Τ.Α., να αποτελέσει μια σταθερή εσωτερική λειτουργία και διαδικασία, στην οποία θα συμμετέχει σε όλες τις φάσεις, με συγκεκριμένο ρόλο, το ανθρώπινο δυναμικό του.

Ειδικότερα, η εκπόνηση επιχειρησιακών προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. στοχεύει :

- στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της λειτουργίας τους,
- στην προώθηση του αναπτυξιακού και κοινωνικού τους ρόλου,
- στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών,
- στην αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη κατανομή και αξιοποίηση των πόρων,
- στην προσέλκυση πρόσθετων οικονομικών πόρων, στην επίσπευση της ωρίμανσης και της υλοποίησης των δράσεων,
- στον περιορισμό της αποσπασματικής αντιμετώπισης των προβλημάτων,
- στον συντονισμό των δομών του Ο.Τ.Α., τη βελτίωση του τρόπου διοίκησης και την προώθηση του εσωτερικού μετασχηματισμού των Ο.Τ.Α.,
- στην ανάπτυξη συνεργασιών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα,
- στην ενίσχυση της τοπικής δημοκρατίας και την αύξηση της δυνατότητας κοινωνικού ελέγχου.

Το παρόν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αφορά την τετραετία 2019-2023 και καταρτίζεται σε εκτέλεση των διατάξεων :

- των άρθρων 203 έως 207 του Ν. 3463/2006: «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ 114 Α'/2006),
- της υπ' αριθμ. 58939/ΕΓΚ.45/25-10-2006 Εγκυκλίου του ΥΠΕΣΔΔΑ: «Επιχειρησιακά Προγράμματα (Ε.Π.) Ο.Τ.Α.»,
- του υπ' αριθμ. 185/2007 Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ Α' 221/2007): «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των ΟΤΑ α' βαθμού», όπως τροποποιήθηκε με το υπ' αριθμ. 89/2011 Προεδρικό Διάταγμα.
- της υπ' αριθμ. 41179/2014 Υπουργικής Απόφασης: «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού».
- Του άρθρου 266 του Ν. 3852/2010 (ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει από το άρθρο 172 του Ν. 4555/2018 (ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ) και
- του άρθρου 7 του Ν. 4674/ 11-03-2020 (ΦΕΚ Α' 53/2020) «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Για την κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου οργανώνονται τα παρακάτω βήματα :

ΒΗΜΑ 1ο : Συγκρότηση ομάδας έργου του Δήμου

Το πρώτο βήμα αφορά στην προετοιμασία και οργάνωση της όλης διαδικασίας κατάρτισης του επιχειρησιακού προγράμματος, μέσω ενεργειών όπως η συγκρότηση της διεπιστημονικής ομάδας έργου, η διατύπωση των αρχικών κατευθύνσεων της δημοτικής αρχής, η οργάνωση και ο προγραμματισμός του έργου και η ενημέρωση του προσωπικού των υπηρεσιών του Δήμου.

ΒΗΜΑ 2ο : Αξιολόγηση της παρούσας κατάστασης στον Δήμο

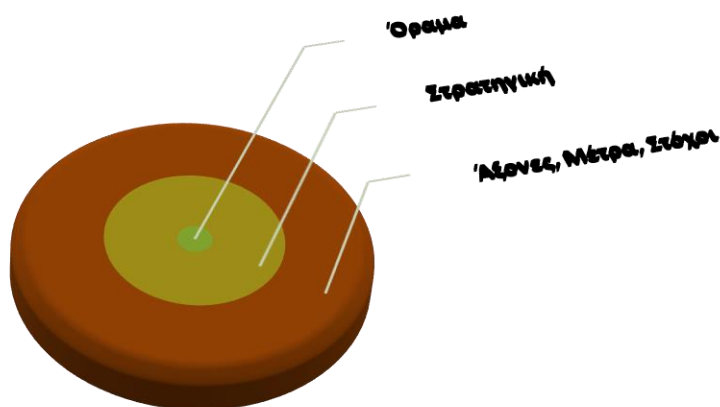
Κατά το δεύτερο βήμα περιγράφεται συνοπτικά η γενική, μακροσκοπική εικόνα της περιοχής του Δήμου και αναφέρονται τα βασικά γεωγραφικά, ιστορικά και δημογραφικά στοιχεία, τα οικονομικά δεδομένα και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής, η οικιστική δομή και οι περιβαλλοντικές συνθήκες και η κατάσταση των υφιστάμενων δομών. Στη συνέχεια, αξιολογείται η παρούσα κατάσταση στον Δήμο και εντοπίζονται τα κρίσιμα ζητήματα τοπικής ανάπτυξης, τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από τον Δήμο μεσοπρόθεσμα, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας. Για τον σκοπό αυτό, η Διεπιστημονική Ομάδα Έργου του Δήμου χρησιμοποιεί στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, επιστημονικές μελέτες καθώς και στοιχεία από άλλες μελέτες που αφορούν την περιοχή του Δήμου (όπως η βιβλιογραφία, το διαδίκτυο, κ.λ.π.) και λαμβάνει υπόψη τις δεσμεύσεις της Διοίκησης για τα ζητήματα ανάπτυξης της περιοχής και τα κατά καιρούς διατυπωθέντα αιτήματα των δημοτών και ομάδων αυτών, σχετικά με τις αναπτυξιακές δυνατότητες αλλά και αναγκαιότητες της περιοχής.

ΒΗΜΑ 3ο : Αξιολόγηση του Δήμου

Κατά το τρίτο βήμα αποτυπώνονται και αξιολογούνται τα βασικά λειτουργικά, οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου ήτοι, οι δυνατότητες και οι υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Δήμου σε σχέση με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό, την υλικοτεχνική τους υποδομή, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, την οικονομική κατάσταση του Δήμου καθώς και τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς από εξωγενείς παράγοντες (π.χ. εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις, θεσμικό πλαίσιο).

ΒΗΜΑ 4ο : Καθορισμός της στρατηγικής και των αναπτυξιακών προτεραιοτήτων

Σκοποί του τέταρτου βήματος είναι: α) η διατύπωση του αναπτυξιακού οράματος και των κατευθυντήριων αρχών που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων του, β) η επιλογή της στρατηγικής που θα ακολουθήσει ο Δήμος προκειμένου να επιτευχθεί το όραμά του και γ) ο προσδιορισμός των Μέτρων (Αναπτυξιακές Προτεραιότητες) και των Στόχων, σύμφωνα με τις οποίες θα διαρθρωθεί το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Οι ενέργειες αυτές εκτελούνται από τη Διεπιστημονική Ομάδα Έργου σε συνεργασία με τη Δημοτική Αρχή λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της αξιολόγησης του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος του Δήμου και τις εθνικές (τομεακές και περιφερειακές) και ευρωπαϊκές αναπτυξιακές προτεραιότητες.

ΒΗΜΑ 5ο : Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου και διαδικασίες διαβούλευσης

Το πέμπτο βήμα για την ολοκλήρωση του Στρατηγικού Σχεδίου περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες: Έγκριση του στρατηγικού σχεδίου από το Δημοτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής. Δημοσιοποίηση του στρατηγικού σχεδίου μέσω των διαθέσιμων συστημάτων επικοινωνίας (καταχώρηση στην ιστοσελίδα του Δήμου, διοργάνωση δημόσιων εκδηλώσεων). Κατά τη διάρκεια της δημοσιοποίησης υποβάλλονται προτάσεις, εγγράφως ή ηλεκτρονικά μέσω συμπλήρωσης σχετικού ερωτηματολογίου, σύνοψη των συμπερασμάτων των διαδικασιών διαβούλευσης και ενημέρωση της Εκτελεστικής Επιτροπής και των αρμόδιων υπηρεσιών. Εφόσον κρίνεται απαραίτητο από την Εκτελεστική Επιτροπή, με βάση τα συμπεράσματα της διαβούλευσης, αναθεωρούνται σημεία του Στρατηγικού Σχεδίου.

ΒΗΜΑ 6ο : Κατάρτιση σχεδίων δράσης

Στο έκτο βήμα καταρτίζεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο για την επίτευξη κάθε αναπτυξιακής προτεραιότητας του Στρατηγικού Σχεδίου, το οποίο περιλαμβάνει Άξονες, Μέτρα, Στόχους, όπως έχουν καταρτιστεί στη φάση κατάρτισης του Στρατηγικού Σχεδίου, και δράσεις που εξειδικεύουν τη στρατηγική του Δήμου. Για την επίτευξη των Στόχων του κάθε Μέτρου σχεδιάζεται σειρά Δράσεων που αφορούν τόσο την τοπική ανάπτυξη όσο και την εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου.

ΒΗΜΑ 7ο : Τετραετής προγραμματισμός των δράσεων

Στο έβδομο βήμα ιεραρχούνται, προγραμματίζονται, ομαδοποιούνται και ελέγχονται οι δράσεις όλων των σχεδίων δράσης για την τετραετία 2019-2023. Το βήμα αυτό ολοκληρώνεται με τις εξής τρεις (3) ενέργειες:

- Ενέργεια 1η : Ομαδοποίηση, έλεγχος και οριστικοποίηση των δράσεων του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- Ενέργεια 2η : Κωδικοποίηση, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και προϋπολογισμός των δράσεων.
- Ενέργεια 3η : Έλεγχος Σχεδίων Δράσης.

ΒΗΜΑ 8ο : Οικονομικός προγραμματισμός

Το βήμα αυτό περιλαμβάνει τον οικονομικό προγραμματισμό των δράσεων και προσδιορίζονται οι δείκτες με βάση τους οποίους θα πραγματοποιείται η παρακολούθηση και η αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Οι δείκτες παρακολούθησης κατηγοριοποιούνται σε δείκτες εισροών, εκροών και αποτελέσματος.

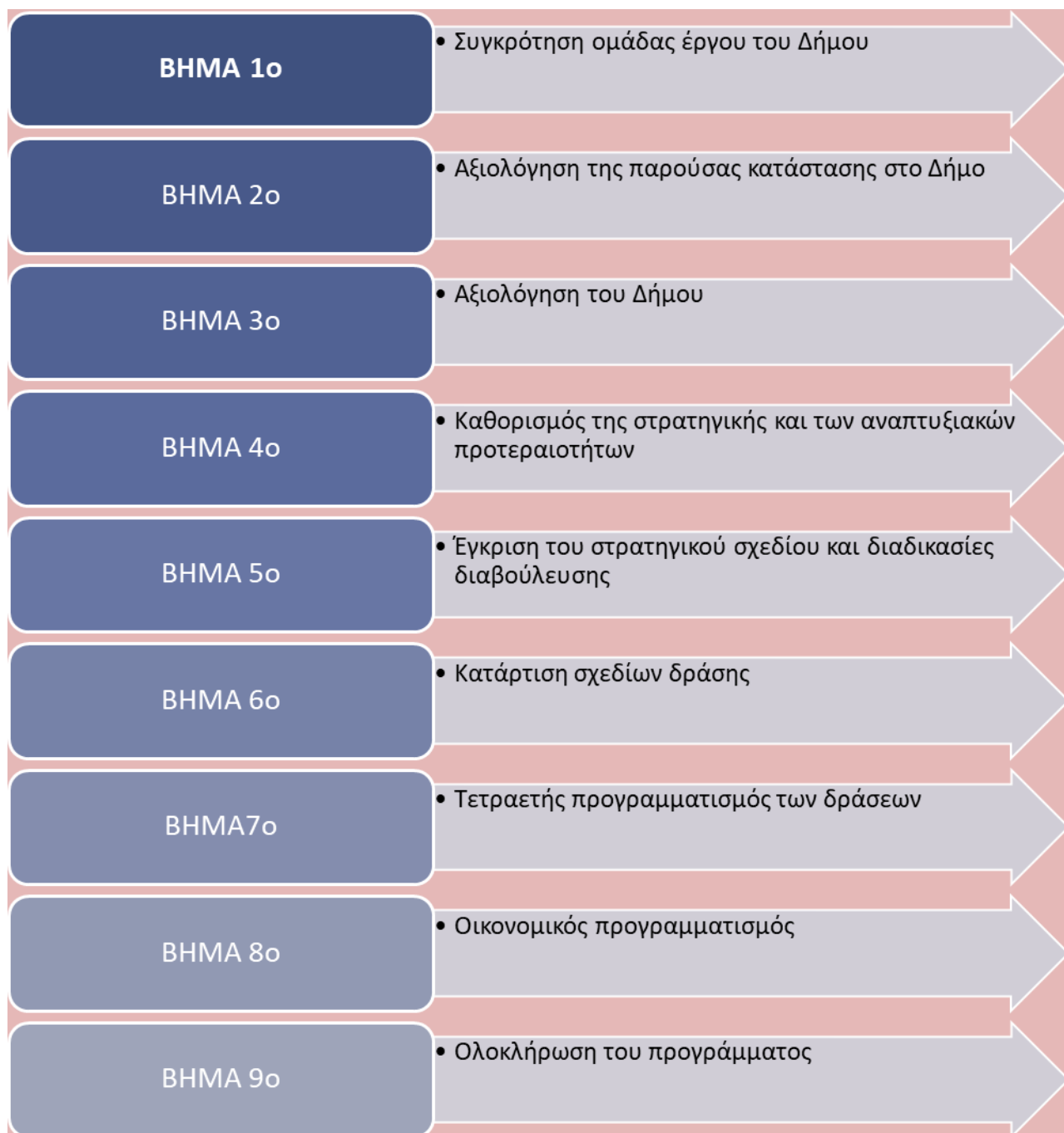
ΒΗΜΑ 9ο : Ολοκλήρωση του προγράμματος

Σκοπός του βήματος αυτού είναι η ολοκλήρωση του Σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος, η εκτέλεση των τελικών ενεργειών και η έγκρισή του από το Δημοτικό Συμβούλιο.

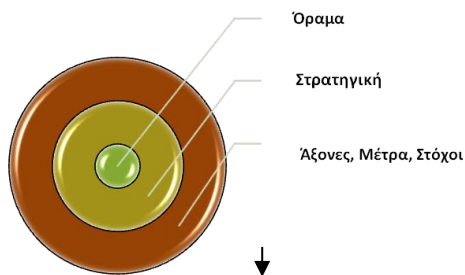
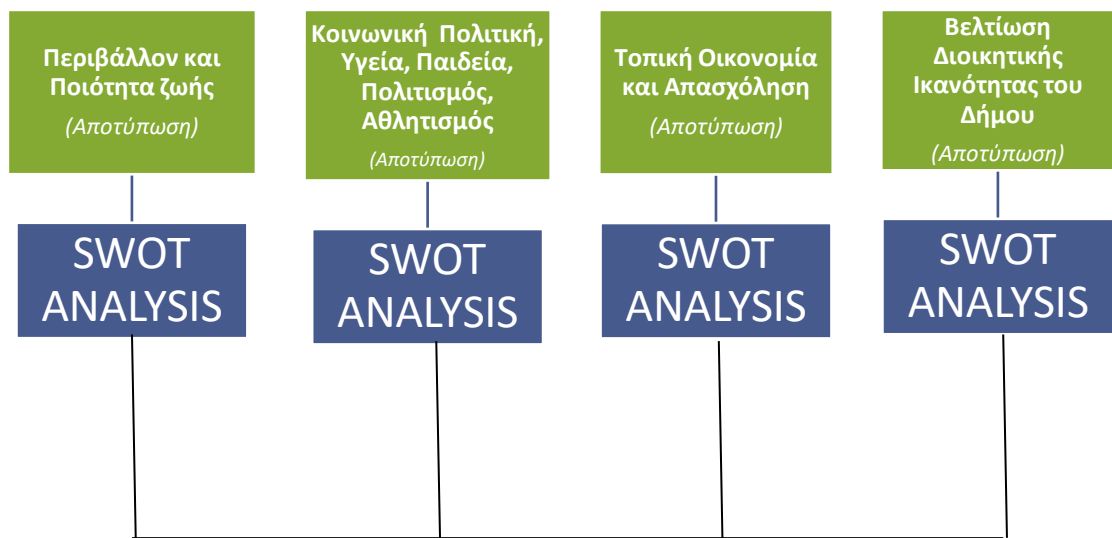
Περιλαμβάνονται οι εξής ενέργειες :

- Συντάσσεται το τελικό κείμενο του Σχεδίου Επιχειρησιακού προγράμματος και υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου.
- Η Εκτελεστική Επιτροπή εισηγείται το σχέδιο επιχειρησιακού προγράμματος στο Δημοτικό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- Εγκρίνεται το σχέδιο από το Δημοτικό Συμβούλιο.
- Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, υποβάλλεται προς έλεγχο νομιμότητας, για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του, στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.
- Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του, καταχωρείται στην ιστοσελίδα του Δήμου και δημοσιοποιείται με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στο διάγραμμα που ακολουθεί, απεικονίζεται το μεθοδολογικό πλαίσιο για την Κατάρτιση του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου.

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός

(Άξονες, Μέτρα, Στόχοι, Δράσεις, Χρονικός και Οικονομικός Προγραμματισμός)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Συνοπτικά, στο πλαίσιο ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος :

- Αναλύεται το εξωτερικό περιβάλλον του Ο.Τ.Α., προκειμένου να καταγραφούν οι ευκαιρίες που παρουσιάζονται και τα πιθανά προβλήματα που θα προκύψουν από αλλαγές ή εξελίξεις.
- Αναλύεται το εσωτερικό περιβάλλον του Ο.Τ.Α., προκειμένου να εντοπισθούν τα πλεονεκτήματα που μπορούν να αξιοποιηθούν αλλά και οι αδυναμίες του στην οργάνωση και λειτουργία του που πρέπει να ξεπεραστούν προκειμένου ο Ο.Τ.Α. να ασκήσει τον ρόλο του.
- Διατυπώνεται το όραμα, η στρατηγική και οι προτεραιότητές του, που στη συνέχεια εξειδικεύονται σε άξονες, μέτρα, δράσεις, προϋπολογισμούς, χρονοδιαγράμματα, κ.λπ.

Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με αρ. 41179/2014 (ΦΕΚ 2970Β/04-11-2014): «Περιεχόμενο, δομή και τρόπος υποβολής των Πενταετών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού για τη δημοτική περίοδο 2014-2019», καθορίστηκε το περιεχόμενο και η δομή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Ο.Τ.Α. που ισχύει έως σήμερα.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την περίοδο 2019-2023 περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες και κεφάλαια:

Ενότητα 1: Στρατηγικό Σχέδιο

1.1: Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

1.2: Στρατηγική του Δήμου και αναπτυξιακές προτεραιότητες

Ενότητα 2: Επιχειρησιακό Σχέδιο

Κεφάλαιο 2.1: Στόχοι και δράσεις

Κεφάλαιο 2.2: Τετραετής προγραμματισμός των δράσεων

Ενότητα 3 : Οικονομικός Προγραμματισμός – Δείκτες Παρακολούθησης, Αξιολόγησης

Κεφάλαιο 3.1: Οικονομικός προγραμματισμός

Κεφάλαιο 3.2: Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος

Κεφάλαιο 3.3: Έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Κεφάλαιο 1.1: Περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης

Στο πρώτο κεφάλαιο του στρατηγικού σχεδίου αποτυπώνονται τα χαρακτηριστικά της γεωγραφικής ενότητας του Δήμου, τα χαρακτηριστικά του ίδιου του Δήμου, ως οργανισμός, και αξιολογείται η υφιστάμενη κατάσταση.

Η περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης περιλαμβάνει:

α. Τα βασικά γεωγραφικά, πληθυσμιακά, ιστορικά, κοινωνικά, οικονομικά, πολεοδομικά, περιβαλλοντικά και αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου, καθώς και των σχέσεων και των αλληλεξαρτήσεων του με τους γειτονικούς Ο.Τ.Α. και την ευρύτερη περιοχή.

β. Τα βασικά οργανωτικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του Δήμου.

Η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης περιλαμβάνει τουλάχιστον:

α. Τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης, τα οποία είναι σκόπιμο να αντιμετωπιστούν από τον Δήμο, κατά την επόμενη μεσοπρόθεσμη περίοδο, ιεραρχημένα κατά σειρά προτεραιότητας.

β. Τα μειονεκτήματα και τα πλεονεκτήματα της περιοχής του Δήμου ως προς τα κρίσιμα ζητήματα, τις ανάγκες των πολιτών και την εκτιμώμενη ζήτηση για την παροχή δημοτικών υπηρεσιών.

γ. Τις δυνατότητες και τις υφιστάμενες αδυναμίες των υπηρεσιών του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, σε σχέση με τις λειτουργίες που επιτελούν, το ανθρώπινο δυναμικό και την υλικοτεχνική υποδομή τους, την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση.

δ. Τις ευκαιρίες και τους περιορισμούς από εξωγενείς παράγοντες (όπως θεσμικό πλαίσιο, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές και χρηματοδοτήσεις).

Κεφάλαιο 1.2: Στρατηγική του Δήμου και αναπτυξιακές προτεραιότητες

Στο δεύτερο κεφάλαιο του στρατηγικού σχεδίου περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- α. διατυπώνεται το αναπτυξιακό όραμα για την περιοχή του Δήμου και οι κατευθυντήριες αρχές, που πρέπει να διέπουν τον τρόπο λειτουργίας του και τον τρόπο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων,
- β. προσδιορίζεται η στρατηγική του Δήμου, δηλαδή το σύνολο προτεραιοτήτων και πολιτικών που αποσκοπούν στην εκπλήρωση της αποστολής και στην επίτευξη του οράματος του Δήμου,
- γ. προσδιορίζονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες, σύμφωνα με τις οποίες διαρθρώνεται το τετραετές Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες και τα θεσμοθετημένα εργαλεία χωρικού σχεδιασμού καθώς και την προώθηση της μακροπεριφερειακής στρατηγικής. Οι αναπτυξιακές προτεραιότητες του Δήμου διατυπώνονται με τη μορφή αξόνων, οι οποίοι εξειδικεύονται περαιτέρω σε μέτρα και κάθε μέτρο εξειδικεύεται σε στόχους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 : ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Κεφάλαιο 2.1: Στόχοι και δράσεις

Στο πρώτο κεφάλαιο του επιχειρησιακού σχεδίου περιλαμβάνεται η εξειδίκευση των στόχων κάθε μέτρου σε δράσεις τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης.

Κεφάλαιο 2.2: Τετραετής προγραμματισμός των δράσεων

Στο δεύτερο κεφάλαιο του επιχειρησιακού σχεδίου ιεραρχούνται οι δράσεις για την επίτευξη των στόχων του κάθε μέτρου και προσδιορίζονται οι δράσεις πρώτης προτεραιότητας, ήτοι :

- α. Ο άξονας και το μέτρο του επιχειρησιακού προγράμματος, όπου εντάσσεται η δράση.
- β. Οι στόχοι του μέτρου στην επίτευξη των οποίων θα συμβάλλουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα της δράσης.
- γ. Οι εκροές που θα παραχθούν από την υλοποίηση της δράσης.
- δ. Οι φάσεις υλοποίησης της δράσης.
- ε. Η υπηρεσία του Δήμου που είναι υπεύθυνη για την υλοποίηση της δράσης.
- στ. Η χωροθέτηση της δράσης.

- ζ. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, ανά έτος.
- η. Οι αναγκαίοι ανθρωπίνι και υλικοί πόροι και άλλες προϋποθέσεις για την υλοποίηση της δράσης.
- θ. Ο προϋπολογισμός δαπανών και οι πηγές χρηματοδότησης.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 : ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Κεφάλαιο 3.1: Οικονομικός προγραμματισμός

Στο πρώτο κεφάλαιο του οικονομικού προγραμματισμού και δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- α. Εκτιμώνται τα έσοδα του Δήμου και των Νομικών Προσώπων του, ανά πηγή χρηματοδότησης για κάθε έτος της.
- β. Υπολογίζονται συνοπτικά οι λειτουργικές και οι επενδυτικές δαπάνες των δράσεων του προγράμματος.
- γ. Καταρτίζονται οι χρηματοδοτικοί πίνακες του προγράμματος ανά άξονα και μέτρο.

Κεφάλαιο 3.2: Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος

Στο δεύτερο κεφάλαιο του οικονομικού προγραμματισμού και των δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης, για την παρακολούθηση του Τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος καταρτίζονται Δείκτες Παρακολούθησης και Αξιολόγησης, οι οποίοι διακρίνονται σε Δείκτες Εισροών, Εκροών και Αποτελέσματος. Οι Δείκτες αξιοποιούνται για την ποσοτικοποίηση των στόχων, προκειμένου αυτοί να καταστούν μετρήσιμοι. Σε κάθε Δείκτη αντιστοιχίζεται μια τιμή – στόχος για κάθε δράση.

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. 185/07 (ΦΕΚ 221Α/12-9-2007) : «Όργανα και διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' βαθμού » με Απόφαση του Δημάρχου Αργιθέας ορίστηκε ομάδα έργου εκπόνησης Επιχειρησιακού Προγράμματος, αποτελούμενη από τους:

- 1) Λαφαζάνη Κατερίνα, Γενική Γραμματέα Δήμου Αργιθέας, ως συντονιστή
- 2) Πούλιο Χαράλαμπο, Αντιδήμαρχο Οικονομικών – Διοικητικών Υπηρεσιών, ως μέλος
- 3) Σακκά Νικόλαο, Αν. Διευθυντή Οικονομικής Υπηρεσίας, ως μέλος.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΒΑΣΙΚΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ, ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι μία από τις δεκατρείς περιφέρειες της Ελλάδας. Προσαρτήθηκε στο ανεξάρτητο κράτος της Ελλάδας το 1881, συμπεριλαμβάνοντας τη σημερινή Φθιώτιδα και αποτελείται σήμερα από τις περιφερειακές ενότητες (νομούς) Λαρίσης, Μαγνησίας, Τρικάλων, Καρδίτσας και Σποράδων.

Η συνολική της έκταση είναι 14.036 χλμ² και αντιπροσωπεύει περίπου το 11% της συνολικής έκτασης της ελληνικής επικράτειας. Συνορεύει βόρεια με τις περιοχές της Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, νότια με την περιοχή της Στερεάς Ελλάδος, δυτικά με την περιοχή της Ηπείρου, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Αποτελείται από απέραντες γεωργικές εκτάσεις γι' αυτό άλλωστε και οι κάτοικοί της τρέφονται κυρίως από τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Αξιοσημείωτα μέρη που μπορεί να επισκεφτεί κανείς είναι τα Μετέωρα, το Πήλιο, ο Όλυμπος, η λίμνη Πλαστήρα και η Αργιθέα.

Το έδαφος, ως προς τη διαμόρφωσή του, είναι 50% ορεινό-ημιορεινό και 50% πεδινό και στα όριά του περιλαμβάνεται η πεδιάδα της Θεσσαλίας, η μεγαλύτερη πεδιάδα και σιτοβολώνας της ελληνικής επικράτειας, που διαρρέεται στον άξονα ανατολή-δύση από τον ποταμό Πηνειό, το τρίτο μεγαλύτερο ποτάμι της χώρας. Στις ορεινές περιοχές περιλαμβάνονται ο Όλυμπος, το νότιο τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, το βόρειο τμήμα των Αγράφων, η Όσσα, το Πήλιο και η Όθρυς. Ιδιαίτερης σημασίας γεωστρατηγικό και οικονομικό έργο στην περιφέρεια της Θεσσαλίας είναι η τεχνητή λίμνη του Ταυρωπού, η οποία δημιουργήθηκε ύστερα από απόφραξη της κοίτης του Ταυρωπού, παραπόταμου του Αχελώου.

Το υπέδαφος της περιφέρειας Θεσσαλίας διαθέτει ορυκτό πλούτο, κυρίως χρωμίτη, θειούχα μεταλλεύματα, αμίαντο, ιλμενίτη και κοιτάσματα λιγνίτη.

Διοικητική πρωτεύουσα της Θεσσαλίας είναι η Λάρισα. Αποτελείται από 25 δήμους ένας εξ αυτών ο Δήμος Αργιθέας.

Ο Δήμος Αργιθέας είναι δήμος της Περιφέρειας Θεσσαλίας, με έδρα το Ανθηρό και ιστορική έδρα το Πετρίλο, και απλώνεται γεωγραφικά στο δυτικό άκρο της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας. Στα δυτικά του συνορεύει με την Περιφερειακή Ενότητα Άρτας, νοτιοδυτικά με την Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας, νότια με την Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας, βόρεια με την Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων και ανατολικά με τον Δήμο Μουζακίου και τον Δήμο Λίμνης Πλαστήρα της Περιφερειακής Ενότητας Καρδίτσας. Το Ανθηρό, η έδρα του Δήμου, απέχει 71,8 χιλιόμετρα από την Καρδίτσα και 44,7 χιλιόμετρα από το Μουζάκι.

Βρίσκεται στα νοτιοδυτικά του νομού Καρδίτσας, και βρίσκεται στα όρια των νομών Καρδίτσας, Τρικάλων, Άρτας, Αιτωλοακαρνανίας και Ευρυτανίας. Απλώνεται σε μια έκταση 404 τετραγωνικών χιλιομέτρων που στο συντριπτικό ποσοστό αποτελείται από μια βουνοθάλασσα και τις ρεματιές που σχηματίζουν, καθώς και ένα μικρό ποσοστό ομαλότερου εδάφους από την κοιλάδα που σχηματίζει ο Αχελώος ποταμός.

Τα βουνά ξεπερνούν σε ύψος τα 2.000 μέτρα (Καράβα, Βουτσικάκι, Ντελιδίμι) ή τα φτάνουν (Καραβούλα, Τύμπανος, Γαλάτσι).

Ανάμεσά τους κυλούν οι παραπόταμοι του Αχελώου, Πετριλιώτης, Ανθηριώτης, Λιασκοβίτης, Παλιοχωρίτικη ρεματιά, Ποταμάκια Βραγκιανών και στα όρια με Ευρυτανία, ο Πλατανιάς.

Σε ένα παρακλάδι του Πετριλιώτη προς τη Στεφανιάδα σχηματίστηκε το 1963 από κατολίσθηση η ομώνυμη «λίμνη Στεφανιάδας».

Στα δυτικά, σύνορο με την Άρτα και λίγο πιο νότια με Αιτωλοακαρνανία, ο Θεός των ποταμών Αχελώος.

Η συνολική έκταση του Δήμου είναι 372,837 τ.χλμ και ο πληθυσμός του 3.450 κάτοικοι με βάση την απογραφή του 2011 (6.084 κάτοικοι σύμφωνα με την απογραφή του 2001). Η σημερινή μορφή του Δήμου προέκυψε με το Πρόγραμμα Καλλικράτης. Το 1998 με τον νομοσχέδιο Καποδίστριας συγκροτήθηκε το Διοικητικό σχήμα από 2 Δήμους:

1.ΑΡΓΙΘΕΑΣ που περιελάμβανε τα χωριά (Ανθηρό - έδρα, Αργιθέα, Θερινό, Ελληνικά, Καλή Κώμη, Μεσοβούνι, Καρυά, Πετρωτό).

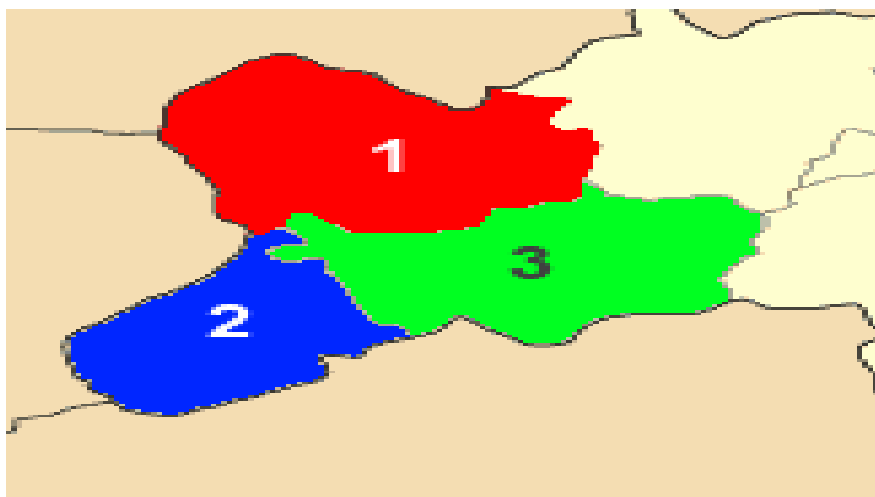
2.ΑΧΕΛΩΟΥ που περιελάμβανε τα χωριά (Βραγκιανά - έδρα, Αργύρι, Καταφύλλι και Μάραθος) και τη Διευρυμένη Κοινότητα **ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ** που περιλαμβάνει 20 χωριά (Πετρίλο - έδρα, Βλάσι, Δροσάτο, Κουμπουριανά, Φουντωτό, Λεοντίτο και Στεφανιάδα).

Τοπογραφικός χάρτης του Δήμου Αργιθέας

ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Δεδομένων των διοικητικών μεταρρυθμίσεων από την 01/01/2011 με την εφαρμογή του Νόμου 3852/2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης», που είχε ως στόχο την συγκρότηση μιας νέας αρχιτεκτονικής της αυτοδιοίκησης, η σύνθεση του Καποδιστριακού Δήμου Αργιθέας μεταβλήθηκε, καθώς ενσωματώθηκαν σε αυτόν ο πρώην Δήμος Αχελώου και η πρώην Κοινότητα Ανατολικής Αργιθέας, που καταργήθηκαν. Έτσι ο Δήμος Αργιθέας, που ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, αποτελείται πλέον από τρεις Δημοτικές Ενότητες (Δ.Ε.) και συγκεκριμένα τη Δ.Ε. Αργιθέας, τη Δ.Ε. Αχελώου και τη Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας. Η Δ.Ε. Αργιθέας αποτελείται από 8 Τοπικές Κοινότητες, η Δ.Ε. Αχελώου από 4 και η Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας από 8.

Χάρτης των δημοτικών ενοτήτων (πρώην δήμων και κοινοτήτων) του Δήμου Αργιθέας.

Η δημοτική ενότητα Αργιθέας από την οποία αποτελούνταν ο δήμος πριν την επέκτασή του, βρίσκεται στην νότια πλευρά της Πίνδου, και συνορεύει με τους Νομούς Άρτας και Τρικάλων. Καταλαμβάνει έκταση 150.377 στρέμματα και έχει συνολικό πληθυσμό 2.627 κατοίκους.

Περιλαμβάνει τις παρακάτω τοπικές κοινότητες και οικισμούς:

Κοινότητα Ανθηρού	Κοινότητα Καλής Κώμης	Κοινότητα Μεσοβουνίου	Κοινότητα Πετρωτού
το Ανθηρό	η Καλή Κώμη	το Μεσοβούνι	το Πετρωτό
οι Άγιοι Απόστολοι	η Γραβιά	το Ζερβό	ο Παλαιόδενδρος
ο Κούκκος	το Περιβόλι		η Συκέα
το Κριτσάριον	Κοινότητα Καρυάς		το Τρίλοφο
το Λαγκάδι	η Καρυά		
η Μεταμόρφωσις	το Παλαιοχωράκι		

η Ποταμιά	η Πτελέα		
η Σπηλιά	τα Ρόγκια		

Η δημοτική ενότητα (πρώην δήμος) Αχελώου βρίσκεται στην νότια πλευρά της Πίνδου, και συνορεύει με τους Νομούς Άρτας, Ευρυτανίας και Αιτωλοακαρνανίας. Καταλαμβάνει έκταση 87.430 στρέμματα και έχει συνολικό πληθυσμό 1.690 κατοίκους.

Ο πρώην δήμος λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Βραγκιανά.

Περιλαμβάνει τις παρακάτω τοπικές κοινότητες και οικισμούς:

Κοινότητα Βραγκιανών	Κοινότητα Αργυρίου	Κοινότητα Καταφυλλίου	Κοινότητα Μαράθου
τα Βραγκιανά	το Αργύρι	τα Κελλάρια	ο Μάραθος
τα Γριμπιανά	ο Μακρύκαμπος	το Αρδάνοβο	ο Μάραθος Β'
ο Δένδρος	η Μεγάλη Πέτρα	το Καταφύλλι	το Μελάνυδρο
τα Νεοχώρια	η Πράβα		
οι Νούλες		η Συκιά	
τα Ξεράκια	ο Ταξιάρχης		
τα Πλάγια			
τα Ρόγκια Φλωρέσια ο Άγιος Νικόλαος			

Η πρώην κοινότητα Ανατολικής Αργιθέας βρίσκεται στα δυτικά του νομού Καρδίτσας. Καταλαμβάνει έκταση 135.070 στρέμματα και έχει συνολικό πληθυσμό 1.767 κατοίκους.

Η πρώην κοινότητα λειτούργησε από το 1999 έως το 2010 με έδρα το χωριό Πετρίλο.

Περιλαμβάνει τις παρακάτω τοπικές κοινότητες και οικισμούς:

Κοινότητα Πετρίλου	Κοινότητα Κουμπουριανών	Κοινότητα Στεφανιάδος	Κοινότητα Φουντωτού
τα Λιβάδια	τα Κουμπουριανά	η Στεφανιάς	το Παλαιοχώρι
τα Καμπουρέικα ή η Δάφνη Πολύδροσο		το Αετοχώρι	τα Μαντζιουραϊκά
τα Αργυραίικα	η Κρανιά	ο Μάραθος Γ'	το Φουντωτό
ο Μάγειρος ή Πετρίλο	Ραγάζια	η Ρωμιά	
η Κρανιά ή Χάρις	ο Σταυρός		
οι Βασιλάδες			
το Χαλκιοπούλο			
το Ρώσση			

Κοινότητα Βλασίου	Κοινότητα Δροσάτου	Κοινότητα Λεοντίου	Κοινότητα Πετροχωρίου
το Βλάσι	το Δροσάτο	το Λεοντίο	το Πετροχώρι

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η περιοχή της Αργιθέας απλώνεται στο κέντρο της ηπειρωτικής Ελλάδας και συγκεκριμένα στο τμήμα που περικλείεται μεταξύ των νομών Καρδίτσας, Τρικάλων, Άρτας, Ευρυτανίας και Αιτωλοακαρνανίας.

Κυρίαρχα στοιχεία της περιοχής αποτελούν το βουνό και η πέτρα. Ολόκληρη η περιοχή της Αργιθέας σκεπάζεται από έλατα, οξυές, καστανιές, κέδρους, βελανιδιές και πουρνάρια.

Τα χωριά της απλώνονται στις πλαγιές των βουνών αμφιθεατρικά.

Πρόκειται για μία ηπειρωτική ορεινή περιοχή που βρίσκεται στο κέντρο του κορμού της χώρας, περιλαμβάνει μεγάλους ορεινούς όγκους με χαράδρες και κοιλάδες, ενώ το κοντινότερο άκρο της στη θάλασσα είναι το νοτιοδυτικό, δηλαδή η Δ.Ε. Αχελώου. Το ανάγλυφό της χαρακτηρίζεται από έντονες κλίσεις και έντονη τεκτονική δραστηριότητα, με τα υψόμετρα να κυμαίνονται περίπου μεταξύ 400μ. και 2.200μ. και μέσο σταθμικό υψομέτρων στα 1.015μ.

Η Δ.Ε. Αχελώου χωρίζεται μέσω της κορυφογραμμής Ασημένιο Όρος, από την όμορη Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας. Το βουνό είναι μέρος της οροσειράς των Θεσσαλικών Αγράφων που συνδέονται με την οροσειρά της Πίνδου που αναπτύσσεται βορειότερα. Η υψηλότερη κορυφή τους (Καράβα) βρίσκεται στη Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας και φθάνει τα 2.184μ. Κυρίαρχο υδάτινο στοιχείο της περιοχής αποτελεί ο Αχελώος ποταμός. Τα όρια της Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας ακολουθούν τις κορυφογραμμές των ορεινών όγκων που την περικλείουν, οι οποίοι συμβάλλουν σε κοιλάδες χαμηλότερων υψομέτρων.

Η ποικιλομορφία του φυσικού τοπίου οφείλεται στο έντονο ορεινό ανάγλυφο της περιοχής, ενώ παράλληλα συντηρεί μεγάλη ποικιλία οικοσυστημάτων, όπως ένα πλούσιο υδρογραφικό δίκτυο που αναπτύσσεται σε όλη την επικράτειά της, δημιουργώντας πολλά ρέματα και πηγές. Τα κυριότερα ποτάμια της περιοχής είναι ο Κουμπουριανίτης, ο

Πετριλιώτης και ο Βλασιώτης. Με το πέρασμα των χρόνων πολλά φαράγγια έχουν δημιουργηθεί εξαιτίας των ποταμών αυτών, αποτελώντας καταφύγιο για έναν μεγάλο αριθμό ειδών τόσο χλωρίδας όσο και πανίδας.

Η Λίμνη Στεφανιάδα η οποία δημιουργήθηκε το 1963 μετά από διαδοχικές κατακρημνίσεις και κατολισθήσεις αποτελεί τη νεότερη φυσική λίμνη του ελλαδικού χώρου. Πρόκειται για έναν από τους πλέον αξιόλογους υδροβιότοπους της ευρύτερης περιοχής.

Σε γεωλογικό επίπεδο το έδαφος της περιοχής αποτελείται από πετρώματα της ζώνης Ωλονού της Πίνδου που σχηματίζουν μεγάλες παράλληλες πτυχές (σύγκλινα και αντίκλινα). Αυτά χωρίζονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες, στους μεταλπικούς σχηματισμούς και τους αλπικούς σχηματισμούς. Τα εδάφη που δημιουργούνται πάνω στα πετρώματα της περιοχής, κρίνονται κατάλληλα για να φιλοξενήσουν βλάστηση και να θρέψουν την υπάρχουσα δασική βλάστηση. Τα εδάφη παρουσιάζουν καλή έως υπερβολική στράγγιση, είναι μέτρια ή επαρκώς εφοδιασμένα σε οργανική ουσία, το pH εμφανίζεται από όξινο έως ουδέτερο, με αύξηση στο βάθος χωρίς να υπάρχει περίσσεια αλάτων.

Στο μεγαλύτερο μέρος της περιοχής η πρόσβαση είναι εύκολη, ωστόσο σε κάποια σημεία η διαδρομή είναι πιο δύσκολη λόγω του γεγονότος ότι οι δρόμοι είναι συνήθως χωματόδρομοι.

Στο νομό Καρδίτσας η αντίθεση μεταξύ του ορεινού δυτικού και νότιου τμήματος και του πεδινού βόρειου και ανατολικού, που αποτελεί τμήμα της μεγάλης πεδιάδας των Τρικάλων, αποτελεί χαρακτηριστικό μορφολογικό γνώρισμα. Το ορεινό τμήμα καταλαμβάνεται από τις ψηλές οροσειρές της νότιας Πίνδου και των Αγράφων, που κατέρχονται από τον νομό Τρικάλων και συνεχίζουν προς τα νότια στον νομό Ευρυτανίας, με τη χαρακτηριστική βορειοδυτική-νοτιοανατολική (δειναρική) διεύθυνση.

Από γεωλογικής πλευράς, το ορεινό νότιο τμήμα του νομού αποτελείται από πετρώματα της υποπελαγονικής ζώνης, τη μεγαλύτερη εξάπλωση παρουσιάζουν οι οφιοίλιθοι και οι ασβεστόλιθοι. Τα αργιλοψαμμιτικά πετρώματα της διάπλασης του φλύσχη παρατηρούνται στο κεντρικό νότιο ορεινό τμήμα, ενώ οι ασβεστόλιθοι και οι ραδιολαρίτες επικρατούν στο δυτικό. Στενές κοιλάδες, σχηματίζονται μεταξύ των παράλληλων οροσειρών του δυτικού ορεινού τμήματος, οι οποίες διαρρέονται από μικρούς ποταμούς, που εκβάλλουν στον Αχελώο. Ένα φράγμα έχει κατασκευαστεί στην κοίτη ενός από αυτούς τους ποταμούς (του Ταυρωπού ή Μένδοβα) και ανάμεσα στα όρη Ίταμος και Βουτσικάκι, όπου και σχηματίζεται μια τεχνητή λίμνη. Τα νερά της εν λόγω τεχνητής λίμνης δεσμεύονται και αρχικά διοχετεύονται στον υδροηλεκτρικό σταθμό για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ύστερα

στην πεδιάδα της Καρδίτσας, την οποία και αρδεύουν. Στα ανατολικά των μεγάλων ορεινών όγκων τα επιφανειακά νερά αποχετεύονται με πολλούς μικρούς ποταμούς (Απιδανού, Παμίσου, Σοφαδίτικου κ.ά.) στον Πηνειό, ο οποίος για μικρό διάστημα καθορίζει τα όρια του νομού Καρδίτσας με τον νομό Τρικάλων.

Τεκτονική - σεισμική δραστηριότητα

Η ευρύτερη περιοχή, είναι επηρεασμένη από την επίδραση διαφόρων τεκτονικών συνθηκών. Ανάλογα με την περιοχή παρατηρείται μεγαλύτερη ή μικρότερη επιρροή. Πιο συγκεκριμένα στις περιοχές της Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας και της Δ.Ε. Αργιθέας, παρουσιάζεται σημαντική τεκτονική καταπόνηση, ενώ η Δ.Ε. Αχελώου έχει καταπονηθεί λιγότερο από τις άλλες περιοχές της Π.Ε. Καρδίτσας. Η περιοχή ανήκει στη Ζώνη Ωλονού της Πίνδου, ένα τεκτονικό κάλυμμα που έχει επωθηθεί προς τα δυτικά πάνω στη ζώνη Γαβρόβου-Τρίπολης και παρουσιάζει έντονη και συνεχή λεπίωση των στρωμάτων της. Τα στρώματα της ζώνης Ωλονού - Πίνδου αναδύθηκαν κατά την τελική φάση πτυχώσεων, δηλαδή κατά την παλαιογενή περίοδο γεωλογικού χρόνου και πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του Ανώτερου Ηωκαίνου - Κάτω Ολιγόκαινου.

Εξαιτίας αυτού του φαινομένου, πραγματοποιήθηκε η επώθηση της ζώνης Ωλονού - Πίνδου με αποτέλεσμα την παραμόρφωση των εδαφικών στρωμάτων της. Η ευρύτερη περιοχή, ανήκει στην γεωτεκτονική ζώνη της Πίνδου και χαρακτηρίζεται από υψηλό τεκτονισμό. Πρόκειται για μία περιοχή με μεγάλες κλίσεις και χαμηλή υδατοπερατότητα. Λόγω της σταδιακής αποσύνθεσης και αλλοίωσης των πετρωμάτων κατά την πάροδο των ετών και εξαιτίας της καταπόνησης που έχουν υποστεί τα εδαφικά στρώματα, η διάβρωση του εδάφους είναι μεγάλη.

Όσον αφορά τη σεισμική επικινδυνότητα της περιοχής, η περιοχή χαρακτηρίζεται ως περιοχή όχι υψηλής σεισμικής επικινδυνότητας. Σεισμικά ευαίσθητα εδάφη χαρακτηρίζονται τα τμήματα του αποσαθρωμένου μανδύα πολλών κερματισμένων και πτυχωμένων βραχωδών σχηματισμών στο ορεινό τμήμα.

Μεγάλος κίνδυνος υπάρχει πάντα σε περιοχές αυθαίρετης δόμησης, καθώς η έλλειψη των απαιτούμενων μέτρων αντισεισμικής προστασίας και η έλλειψη ελέγχου, που χαρακτηρίζει την κατασκευή των περισσότερων αυθαίρετων κατοικιών, αυξάνει την πιθανότητα επισφαλούς συμπεριφοράς τους έναντι του σεισμικού κινδύνου. Τέλος, δευτερογενή φαινόμενα όπως οι κατολισθήσεις, αποτελούν σημαντικό παράγοντα που θα πρέπει να

λαμβάνεται υπόψη στο σχεδιασμό τεχνικών έργων (πρανών, επιχωμάτων, γεφυρών, πολυόροφων κτιρίων).

Ορεινοί όγκοι

Τα ορεινά των Αγράφων χαρακτηρίζονται από απόκρημνες κορυφές, απομονωμένα οροπέδια και βαθιές χαράδρες, ενώ έχουν πλούσιο υδρογραφικό δίκτυο με φυσικές πηγές, ποτάμια, χείμαρρους και καταρράκτες. Η συνολική τους έκταση ξεπερνά τα 2.500 τετ.χλμ. και έχει χαρακτηριστεί από πρόσφατη μελέτη της UNESCO ως μία από τις πέντε καθαρότερες περιβαλλοντικά περιοχές σε παγκόσμιο επίπεδο. Διαθέτουν πυκνή δασοκάλυψη με ποικίλα, αναμειγνυόμενα δασοπονικά είδη, πλούσια φυτοχλωρίδα με πολυάριθμα είδη ενδημικού χαρακτήρα και αξιόλογη πανίδα με πολλά είδη και ικανοποιητικούς πληθυσμούς. Το τοπίο τους συμπληρώνεται ιδανικά με γραφικά χωριά, τυπικά των παραδοσιακών οικισμών του ορεινού ελλαδικού χώρου, με αξιόλογα θρησκευτικά μνημεία, όπως εκκλησίες και μοναστήρια και με λιθόχτιστα αρχιτεκτονικά δείγματα της περιόδου της Τουρκοκρατίας, όπως πέτρινα γεφύρια.

Το βασικό φυσικό - γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής είναι ότι αποτελεί στο μεγαλύτερο μέρος της μια ενιαία ορεινή ενότητα, στο Β-ΒΔ τμήμα του Νομού Καρδίτσας και η οποία είναι τμήμα της οροσειράς της Πίνδου. Οι υψηλότερες βουνοκορυφές της περιοχής και οι ακριβείς τοποθεσίες τους φαίνονται στον ακόλουθο πίνακα.

Δ.Ε. Αχελώου	Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας	Δ.Ε. Αργιθέας
Γαλάτσι (1900μ) στα Βραγκιανά	Πάδη (2150-2200μ) στο Βλάσι	Σουβλί - Πηγάδι (2100μ) στο Ανθηρό
Ασήμι (1800μ) στο Μάραθο	Βουτσικάκι (2154μ) στο Πετρίλο	Κατούνα (2050μ) στα Ελληνικά
Μυρμιτζιάλα (1150μ) στο Καταφύλλι	Τσουρνάτο (2100μ) στο Λεοντίτο	Παλιομάνδρι (2000μ) στην Καρυά
Κλόκοβος (1000μ) στο Αργύρι	Κούρλιακας (1800μ) στο Δροσάτο	Καράβα (2184μ) στο Μεσοβούνι
	Ντελιδήμι (2163μ) στο	Αι-Λιάς (2000μ) στο Πετρωτό

	Λεοντίτο	
		Καραβούλα (1850μ) στην Αργιθέα
		Αχλαδιάς (1850μ) στο Θερινό

Υδάτινοι πόροι

Σύμφωνα με τα Σχέδια Κατάρτισης Υδατικών Συστημάτων, η περιοχή ανήκει στο Υδατικό Διαμέρισμα Δυτικής Στερεάς Ελλάδας με έκταση 10.199 km², το οποίο περιλαμβάνει τμήματα των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδας, Ιονίων Νήσων, Θεσσαλίας και Ηπείρου και εκτείνεται στο βόρειο τμήμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Στην περιοχή ανήκουν οι υδρολογικές λεκάνες του Αχελώου, του Ευήνου και του Μόρνου. Επιπρόσθετα, η περιοχή υπάγεται στη Λεκάνη Απορροής Αχελώου με έκταση 4.762 km² και περιλαμβάνει αναλυτικά τον ποταμό Αχελώο, τους παραπόταμους του Αγραφιώτη, Ταυρωπό, Ίναχο και Κρικελιώτη, τις φυσικές λίμνες Αμβρακία, Σαλτίνη, Οζερό, Βουλκαριά, Τριχωνίδα, Λυσιμαχία και τις τεχνητές λίμνες Καστρακίου, Στράτου, Ταυρωπού και Κρεμαστών.

Χείμαρροι και ρέματα, είτε εποχιακής είτε μόνιμης ροής, τα οποία καταλήγουν στους κύριους υδάτινους αποδέκτες, αποτελούν επίσης υδάτινα στοιχεία της. Το υδρογραφικό δίκτυο της περιοχής ακολουθεί σε μεγάλο βαθμό τις τεκτονικές γραμμές των πτυχώσεων, των βυθισμάτων και των λιθολογικών ορίων, λόγω της διάβρωσης που προκαλείται από το νερό που διατρέχεται.

Η Δ.Ε. Αχελώου, αποστραγγίζεται επιφανειακά από:

- το υδατόρευμα στην περιοχή ανάντη του φράγματος Μεσοχώρας.
- το υδατόρευμα στην περιοχή κατόντη αυτού.

Τα Ποταμάκια, οι Τριχιές και ο Πλατανιάς ή Μπρίτσας είναι χείμαρροι μικρότερης τάξης που αποστραγγίζουν στην περιοχή και απορρέουν στον Αχελώο ποταμό.

Στην Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας, υπάρχει το Υδάτινο Σύστημα «Κουμπουριανίτικο Ρ.2.» που πηγάζει ανατολικά της περιοχής, την διατρέχει και στην περιοχή της Κρανιάς συνεχίζει στο

Υ.Σ. «Κουμπουριανίτικο Ρ.1.» που αναπτύσσεται στα ΒΔ της περιοχής με τελικό αποδέκτη τον Αχελώο ποταμό. Σημαντικοί παραπόταμοι του Κουμπουριανίτη είναι:

- Ο Βλασιώτης, με κατεύθυνση ΒΔ-ΝΑ της περιοχής στους οικισμούς Βλάσι και Δροσάτο.
- Ο Πετριλιώτης διασχίζοντας την κοιλάδα στις πλαγίες που είναι χτισμένα τα Πετρίλια.
- Ο Λεοντίτης ή Κρυόρεμα που πηγάζει από τα Παλιοκόπρια στα νότια, μεταξύ Λεοντίτου και Παλαιοχωρίου.

Μικρότερα ρέματα, είναι :

- Το ρέμα Γκούρα στο ΒΔ άκρο της περιοχής.
- Τα ρέματα Βράχου και Ζάχου στα Κουμπουριανά.
- Το ρέμα Ποταμιά στα Λιβάδια.

Τέλος, η λίμνη Στεφανάδας η οποία δημιουργήθηκε μετά από κατολισθήσεις στην περιοχή του Κουμπουριανίτη ποταμού το 1963 και αποτελεί τη νεότερη φυσική λίμνη του ελλαδικού χώρου, αποτελεί σημαντικό επιφανειακό Υδάτινο Σύστημα.

Στη Δ.Ε. Αργιθέας, ο σημαντικότερος υδάτινος αποδέκτης είναι ο ποταμός Αχελώος.

Επίσης σημαντικός είναι ο Πλατανιάς με κατεύθυνση ΒΑ-ΝΔ που διασχίζει την περιοχή και καταλήγει στον Αχελώο στην περιοχή Συκιά. Μικρότερα ρέματα που καταλήγουν στον Πλατανιά, είναι τα εξής:

- το ρέμα Ζαρμπακούλι,
- το ρέμα Παλιόδενδρο και
- το ρέμα Φρωξυλιώτης, όλα στο ανατολικό τμήμα της περιοχής.

Μικρής τάξης ρέματα που καταλήγουν στον ποταμό Αχελώο και εντοπίζονται στο ΒΔ τμήμα της περιοχής, είναι:

- το ρέμα Γάκης,
- το ρέμα Αρματολίκι και
- το ρέμα Αλμύρα.

Οι λεκάνες απορροής της περιοχής, διαθέτουν κλάδους ρεμάτων 1^{ης} , 2^{ης} και 3ης τάξης με έντονη διάβρωση και απότομες πλαγιές των κοιτών.

Όσον αφορά τους υπόγειους υδροφορείς της περιοχής, η Δ.Ε.Αχελώου εντάσσεται ως επί το πλείστον στο Υπόγειο Υδατικό Σύστημα υδροφοριών λεκάνης Αχελώου και στο Υπόγειο Υδατικό Σύστημα Ωλονού – Πίνδου.

Η Δ.Ε.Ανατολικής Αργιθέας, εντάσσεται επίσης στο ΥΥΣ Ωλονού – Πίνδου. Τέλος, η Δ.Ε.Αργιθέας, εντάσσεται στο ΥΥΣ Αχελώου.

Ο Αχελώος ποταμός.

ΒΙΟΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ

Βλάστηση-Χλωρίδα

Στον Ελλαδικό χώρο υπάρχουν τρεις μονάδες χλωριδικού επιπέδου, η μεσογειακή, η ευρωπαϊκή και η ιρανοκασπική. Αναλογικά με την έκταση της χώρας, η χλωρίδα της είναι από τις πλουσιότερες της Ευρώπης με πάνω από 6.000 είδη φυτών. Τα ορεινά εδάφη της ενδοχώρας δημιουργούν συνθήκες απομόνωσης και ενδημισμού με αποτέλεσμα το 13-18% των ειδών και υποειδών των φυτών περίπου, να είναι ενδημικό, κάτι το οποίο δεν συναντάται πουθενά αλλού στον πλανήτη.

Η Π.Ε. Καρδίτσας έχει μια πλούσια χλωρίδα, ανάλογη του γεωμορφολογικού ανάγλυφου των εδαφών της, συνδυάζοντας μεγάλους ορεινούς όγκους και πεδινές περιοχές. Η χλωρίδα της περιλαμβάνει συνολικά 650 είδη και υποείδη, ενώ εκτιμάται ότι τα είδη που διαβιούν στη περιοχή είναι στην πραγματικότητα αριθμητικά πολύ μεγαλύτερα.

Η σύσταση της χλωρίδας της περιοχής είναι πιο όμοια με αυτή των κεντρικών και νότιων περιοχών του ελλαδικού χώρου, παρά των βόρειων ελλαδικών περιοχών.

Αναλυτικότερα στον κάμπο της Καρδίτσας, όσο αφορά τα είδη της χλωρίδας, με αναφορά τα γεωφυσικά επίπεδα παρατηρούμε ότι αναπτύσσεται εποχιακή χαμηλή βλάστηση και παραποτάμια βλάστηση στις όχθες των ποταμών. Στην αζωνική ζώνη βλάστησης ανήκουν τα παραποτάμια δάση με τις λεύκες και τα πλατάνια. Στα μεσαία και μεγάλα υψόμετρα διαβιούν τα συνήθη είδη που προσαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο σε αυτά τα ύψη. Η υποζώνη της πλατύφυλλης βελανιδιάς ή δρυός, η οποία ανήκει στην ευρύτερη παραμεσογειακή ζώνη βλάστησης, κυριαρχεί στα υψόμετρα που μεταξύ 600 και 900μ..

Στις υψηλότερες ορεινές περιοχές που απέχουν από τη θάλασσα μέχρι και 1500μ. κυριαρχεί η υποζώνη *Abietion cephalonicae*, η οποία ανήκει στην ευρύτερη ζώνη ορεινών παραμεσόγειων κωνοφόρων. Σε αυτές τις περιοχές παρατηρούνται δάση κεφαλληνιακής ελάτης και υβριδογενούς ελάτης, που κατά τόπους συνυπάρχουν και δύσκολα διαφοροποιούνται οπτικά. Στα σκιερά μέρη των πυκνών ελατόδασων, τα οποία παρατηρούνται κυρίως στις βόρειες περιοχές της Π.Ε., ευδοκιμούν σκιόφυτα όπως το γεράνι και το κυκλάμινο. Σε χαμηλότερα υψόμετρα παρατηρούνται τα έλατα μαζί με βελανιδιές, σχηματίζοντας μικτά δάση δρυός και ελάτης ή ελάτης και δρυός, ανάλογα με το κυρίαρχο είδος αριθμητικά, ενώ η συνέχεια των ελατόδασων διακόπτεται συνήθως στις παρόχθιες περιοχές ποταμών και χειμάρρων, όπου ευνοείται η ανάπτυξη πλατάνων και στα

ξέφωτα όπου κυριαρχούν τα περιδόφυλλα. Στις περιοχές άνω των 1500μ. υψόμετρο, κυριαρχούν τα είδη της αλπικής και της υποαλπικής ζώνης, χωρίς να υπάρχει δενδρώδης βλάστηση.

Τα ορεινά των Αγράφων έχουν πυκνή δασοκάλυψη μέχρι τα 1.500 με 1.800 περίπου μέτρα και εκτεταμένα οροπέδια με λιβάδια. Ενώ παρατηρείται ποικιλία ή και αφθονία σε πολλά φυτολογικά είδη και γένη και συγκεκριμένα:

- Η συνύπαρξη των δύο ειδών ελάτης που κυριαρχούν στην περιοχή και συγκεκριμένα της κεφαλληνιακής ελάτης και της υβριδογενούς ελάτης.
- Η ποικιλία της βιολέτας που αριθμεί τρία υποείδη.
- Η ποικιλία του γένους του τριφυλλιού που επίσης αριθμεί τρία υποείδη.
- Τα πέντε είδη του σφενδάμου.
- Τα έντεκα είδη του γένους του γερανίου.
- Η εμφάνιση πολυάριθμων και ποικίλων ορχεοειδών.
- Το ετήσιο αυτοφυές φυτό Κενταύριο του Μεσενικόλα που φυτρώνει στις παρυφές του δρόμου προς το χωριό Μεσενικόλας της περιοχής της Λίμνης Πλαστήρα και είναι μοναδικό σε παγκόσμιο επίπεδο. Στην εν λόγω περιοχή καλλιεργείται αποκλειστικά και η ερυθρή αμπελουργική ποικιλία με την ονομασία Μαύρο Μεσενικόλα που προήλθε από τον Ενετό αξιωματούχο Μεσιέ Νικόλας που την πρωτοφύτεψε εκεί.

Συνοψίζοντας, τα δασικά και τα θαμνώδη είδη που απαντώνται στην δυτική οροσειρά των Αγράφων είναι:

- Δάση ελάτης (κεφαλληνιακής και υβριδογενούς).
- Δάση πλατύφυλλης βελανιδιάς.
- Παρόχθια δάση με πλατάνια.
- Δάση με κέδρα και μαλόκεδρα.
- Θαμνώνες με ρείκια και κουμαριές.
- Θαμνώνες με πουρνάρια.
- Θαμνώνες αριάς που ανήκουν στην υποζώνη της αριάς.
- Συστάδες με πουρδαλιές.

- Συστάδες με φρύγανα και ασφάκα.
- Λιβάδια με ποώδη φυτά.
- Συνδυασμοί θαμνώδους και ποώδους βλάστησης όπως συστάδες με αγκαθωτούς θάμνους (αστράγαλοι) και αγρωστώδη π.χ. τα φουντωτά χόρτα σε μεγάλα υψόμετρα.

Τα ορεινά Δήμου Αργιθέας, από την κορυφογραμμή Ζυγουρολίβαδο του όρους Βουτσικάκι μέχρι τα όρια της Π.Ε. με τις Π.Ε. Άρτας και Ευρυτανίας καλύπτονται από έλατα, οξιές, καστανιές, βελανιδιές, κέδρους και πουρνάρια.

Αιτία του ενδημικού χαρακτήρα πλήθους φυτικών ειδών, αποτελούν το ορεινό ανάγλυφο της περιοχής, οι συνθήκες απομόνωσης και τα μεγάλα υψόμετά της.

Πανίδα

Η πλούσια χλωρίδα συνοδεύεται από αντίστοιχη πανίδα. Η πανίδα γενικά στην συγκεκριμένη επικράτεια παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο λόγω του μεγάλου αριθμού των σπονδυλωτών και ασπόνδυλων ειδών που περιλαμβάνει όσο και λόγω της καλής κατάστασης στην οποία βρίσκονται οι πληθυσμοί τους. Αντιπροσωπευτικό της πανίδας του ορεινού ηπειρωτικού ελλαδικού χώρου αποτελεί το ζωικό βασίλειο που ζει και εξαπλώνονται σε μεγάλο τμήμα της ορεινής ηπειρωτικής Ελλάδας, δεδομένης της φυσικής συνέχειας των ορεινών οικότοπων.

Στο τμήμα της περιοχής, το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο δίκτυο Natura 2000, συναντώνται είδη όπως το ζαρκάδι, το αγριοκούνελο, ο αγριόχοιρος, ο ασπάλακας, η αρκούδα που εμφανίζεται σποραδικά, η βίδρα και η αγριόγατα που σπανίζει.

Η орνιθοπανίδα της περιοχής αποτελείται από 67 καταγεγραμμένα είδη πουλιών, μεταξύ των οποίων δύο σπάνια αρπακτικά είδη, το όρνιο και ο χρυσαετός που ζει στις ψηλές κορυφές.

Όσον αφορά τα πτηνά που διαβιούν κοντά στο υγρό στοιχείο, όπως στη Λίμνη Πλαστήρα ή σε άλλους μικρότερους υγροτόπους, αυτά είναι το γλαρόνι, ο ασημόγλαρος, ο καστανοκεφαλόγλαρος, ο πελαργός, ο κορμοράνος, ο μικρός λευκοτσικνιάς, ο σταχτοτσικνιάς και η πρασινοκεφαλόπαπια. Ως πρωτεύουσας σημασίας κρίνονται, όσον αφορά την προστασία τους κάποια είδη орνιθοπανίδας της περιοχής. Τέτοια είναι ο

πετρίτης, ενώ αρκετά είναι και τα είδη δευτερεύουσας προτεραιότητας, όπως ο βαλτόκιρκος, ο φιδαιτός, η γυδοβυζάχτρα, το σαίνι και ο γκιώνης.

Αναφορικά με τα ερπετά, χαρακτηριστικά είδη της περιοχής είναι ο τυφλίτης και το κονακάκι που είναι άποδες σαύρες, άλλα είδη σαύρας όπως η *Ablepharus kitaibelii*, η *Podarcis muralis* και το τσουπράνι, το κολύμβριο), ο λαφιάτης, το νερόφιδο, η οχιά, η χελώνα και, η *Emys orbicularis* και η *Mauremys caspica* που είναι νεροχελώνες και ζουν στα χαμηλά υψόμετρα, καθώς και η κρασπεδωτή χελώνα.

Τέλος, όσον αφορά τα αμφίβια είδη που κατοικούν στην περιοχή της Π.Ε. Καρδίτσας, κυριότερα από αυτά είναι η σαλαμάνδρα, η κιτρινοβομβίνα, ο τρίτωνας και ο αλπικός τρίτωνας, ο πράσινος φρύνος και ο χωματόφρυνος), η κίτρινη Μπομπίνα και βατράχια όπως ο νεροβάτραχος), ο καφέ βάτραχος και ο νυχτόβιος βάτραχος. Τα είδη της πανίδας στην περιοχή ποικίλουν ανάλογα με τα ενδιαίτηματα στα οποία διαβιούν. Τα πιο κοινά είδη ψαριών γλυκού νερού είναι η πέστροφα, γλίνι, μπριάνα, κυπρίνος, ο κέφαλος γλυκού νερού, η κοκκινοπτέρα, το συρτάρι και το κουνουπόψαρο.

Προστατευόμενα οικοσυστήματα - Τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους

Από το 1937 αναγνωρίζονται στην χώρα μας και τίθενται σε καθεστώς προστασίας, φυσικές περιοχές με οικολογικό ενδιαφέρον. Ο χαρακτηρισμός των εν λόγω περιοχών ως προστατευόμενες γίνεται είτε με βάση την ισχύουσα εθνική νομοθεσία είτε με βάση Διεθνείς ή Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες και συνθήκες με αλληλοεπικάλυψη σε πολλές περιπτώσεις του εθνικού και των διεθνών και ευρωπαϊκών επιπέδων προστασίας. Η προστασία των βιοτόπων του ελληνικού χώρου με υψηλή οικολογική αξία, εξελίχθηκε από απόλυτη τα πρώτα χρόνια με αποκλεισμό των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων, σε πιο ευέλικτη αργότερα, ενσωματώνοντας τις προστατευόμενες περιοχές στον περιβάλλοντα χώρο και συνδέοντας την προστασία τους με την αειφορική χρήση των φυσικών πόρων.

Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα CORINE «Συντονισμός Πληροφοριών για το Περιβάλλον» (Coordination of Information on the Environment) θεσπίστηκε το 1985. Στόχος του προγράμματος είναι η ανάδειξη της οικολογικής αξίας ενός ευρέος δικτύου οικότοπων στην ευρωπαϊκή επικράτεια και η προσεκτική διαχείρισή τους για την αποφυγή δραστηριοτήτων που δεν ταιριάζουν με την ιδιαίτερη ευαισθησία τους. Το εν λόγω πρόγραμμα συμπληρώθηκε μεταγενέστερα και επικαλύφθηκε θεσμικά από την Οδηγία 92/43/ΕΕ και το Δίκτυο «NATURA 2000». Η σχετική λίστα που καταρτίστηκε στο πλαίσιο του προγράμματος

συμπεριλαμβάνει 430 τόπους οικολογικής σημασίας συνολικά από τον ελλαδικό χώρο, μεταξύ των οποίων ο βιότοπος «Όρη Άγραφα», που αναφέρεται στο ορεινό σύμπλεγμα των Αγράφων και εκτείνεται σε τμήματα των Π.Ε. Καρδίτσας και Π.Ε. Ευρυτανίας. Έχει συνολική έκταση 169.897 Ha και συνολική περίμετρο 331χλμ, ενώ καλύπτεται από ελατοδάση και εκτεταμένα αλπικά λιβάδια. Δευτερεύουσας σημασίας κρίνεται από το πρόγραμμα η προτεραιότητα προστασίας της περιοχής, μιας και είναι αργή η υποβάθμισή της, εξαιτίας του παράνομου κυνηγιού και της επέκτασης του οδικού δικτύου. Η περιοχή των Αγράφων φιλοξενεί πλούσια χλωρίδα και πανίδα με αξιόλογα είδη όπως τον λύκο και τον αγριόγατο του Μοριά. Επίσης, αποτελεί καταφύγιο άγριων ειδών ορνιθοπανίδας, όπως για τον χρυσαητό και το όρνιο, ενώ είναι σημαντική και για την παραδοσιακή εκτροφή προβατοειδών. Σε όλα αυτά οφείλεται η οικολογική αξία της περιοχής.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το Δίκτυο «Natura 2000», αποτελεί ένα Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο περιοχών, οι οποίες φιλοξενούν φυσικούς τύπους οικοτόπων και οικοτόπους ειδών που είναι σημαντικοί. Αποτελείται από δύο κατηγορίες περιοχών:

- Τις «Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)» (Special Protection Areas - SPA) για την Ορνιθοπανίδα, όπως ορίζονται στην Οδηγία 79/409/ΕΚ «για τη διατήρηση των άγριων πτηνών».
- Τους «Τόπους Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ)» (Sites of Community Importance – SCI) όπως ορίζονται στην Οδηγία 92/43/ΕΟΚ.

Στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας «Κουιάδα Αχελώου και όρη Βάλτου», η οποία εκτείνεται σε περιοχή συνολικής έκτασης 46,738 εκτάρια εκατέρωθεν του τμήματος του ποταμού Αχελώου που οριοθετεί την Π.Ε. Άρτας σε σχέση με τις όμορες Π.Ε. Τρικάλων και Καρδίτσας, περιλαμβάνονται το κεντρικό και το ανατολικό τμήμα της Δ.Ε. Αχελώου (τα 2/3 περίπου της συνολικής έκτασης).

Πρόκειται για μια απότομη χαράδρα, η οποία ξεκινά από το χωριό Μυρόφυλλο και καταλήγει στο χωριό Μεσόπυργος, περιλαμβάνοντας και τα χωριά Φτέρη και Πετρωτό.

Σε εθνικό επίπεδο και σύμφωνα με την παρ. 5 του Άρθρου 57 «Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων του Ν. 86/1969 Δασικός Κώδιξ» του Νόμου 2637/1998 (ΦΕΚ 200Α'/27-8-1998), τα καταφύγια άγριας ζωής (μετονομασία των καταφυγίων θηραμάτων, παρ. 1 άρθ. 57, Ν.2637/1998) ιδρύονται σε δασικές, δασοσκεπείς, χορτολιβαδικές, ελώδεις, υγροτοπικές, αγροτικές, παρόχθιες, παραλίμνιες και παράκτιες εκτάσεις με την προϋπόθεση να είναι αυτές απαραίτητες για τη διατροφή, διαχείμαση, αναπαραγωγή ή διάσωση των ειδών της άγριας πανίδας ή αυτοφυούς χλωρίδας ή για την επιβίωση ειδών

που είναι μοναδικά, σπάνια, αντιπροσωπευτικά δείγματα τύπων βιοτόπων ή τελούν υπό εξαφάνιση. Στην περιοχή, συναντώνται τα παρακάτω Καταφύγια Άγριας Ζωής, τα οποία έχουν οριοθετηθεί για την προστασία ποικίλων θηραμάτων που διαθέτουν.

Το μεγαλύτερο μέρος του «μόνιμου καταφύγιου άγριας ζωής των περιοχών Δ.Δ. Καρυάς – Κουμπουριανών του Δήμου Αργιθέας και της Κοινότητας Ανατολικής Αργιθέας Νομού Καρδίτσας» όπως αυτό καθορίστηκε με την υπ' αρ. 1422/9-5-2001 Απόφαση Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΦΕΚ 702Β'/6-6-2001). Έχει μήκος περιμέτρου 16.596,065 μ. και συνολική έκταση ίση με 17.200 στρ. η οποία ορίζεται από τη συμβολή των ρεμάτων Αργιθεάτη – Χύτα στα βόρεια, από τα ρέματα Αργιθεάτη και Κουμπουριανίτη στα δυτικά, από τις θέσεις Στενά Λιθάρια, Κουκιά και Φροξυλιά στα νότια και το ρέμα Χύτα στα ανατολικά. Εντός του καταφύγιου απαγορεύονται η θήρα κάθε θηράματος και είδους άγριας πανίδας, η σύλληψη κάθε είδους για μη ερευνητικούς σκοπούς, η καταστροφή κάθε ζώνης φυσικής βλάστησης και των ζωντανών φυτοφρακτών, η αμμοληψία, η αποστράγγιση και αποξήρανση των ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών πόρων και η ένταξη σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό. Επίσης, τα αλιευτικά έργα, τα έργα αναδασμού, οι τουριστικές και βιομηχανικές εγκαταστάσεις, οι κατασκηνώσεις, τα λατομεία και τα μεταλλεία επιτρέπονται μόνο ύστερα από την εκπόνηση μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη χορήγηση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η σύλληψη ζωικών ειδών από την Δασική Υπηρεσία και η μεταφορά τους σε άλλα μέρη με σκοπό τον εμπλουτισμό των τελευταίων.

Με την ονομασία «Μονή Σπηλιάς Κουμπουριανών Αγράφων (Σπηλιώτισσα)», περιλαμβάνεται στον κατάλογο των ΤΙΦΚ που καθορίστηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος «Οριοθέτηση και Καθορισμός Μέτρων Προστασίας Τοπίων Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους» του ΥΠΕΧΩΔΕ (1996-1999). Αφορά την περιοχή που περιλαμβάνει και εκτείνεται γύρω από την Ιερά Μονή της Παναγίας της Σπηλιώτισσας στην Τ.Κ. Κουμπουριανών. Πρόκειται για ένα επιβλητικό ορεινό τοπίο με έντονο ανάγλυφο (μεγάλο υψόμετρο, σάρες, ορθοπλαγιές στο φαράγγι του Πετριλιώτικου ρέματος) και πληθώρα ενδιαιτημάτων (δάση, βράχοι, κρημνοί, λιθώνες, σπήλαια κ.α.) που καλύπτονται από σημαντική ποικιλόμορφη βλάστηση (συστάδες ελάτης, δρυός, πρίνου, πλάτανου, μεσογειακή μακία, αιωνόβια πουνάρια) και φιλοξενούν αξιόλογα θηλαστικά και πτηνά. Η περιοχή έχει ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και αρμονική συνύπαρξη με το ανθρωπογενές στοιχείο που αντιπροσωπεύεται από το ιστορικό, γραφικό μοναστήρι της Παναγίας Σπηλιώτισσας, ενώ προσφέρει πανοραμική θέα. Η εν λόγω μονή παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, χτίστηκε το 1604 σε βραχώδη εξέδρα, πάνω από σπηλιά χωρίς να αλλοιώσει τον περιβάλλοντα χώρο. Η περιοχή έχει συνολική έκταση

7.588 στρέμματα, μέγιστο και ελάχιστο υψόμετρο στα 1.749 μ. και 580 μ. αντίστοιχα και βρίσκεται σε άριστη φυσική κατάσταση.

Ο βιότοπος «Όρος Βουτσικάκι Αγράφων» περιλαμβάνει το υψηλότερο μέρος του βουνού που είναι ένα γυμνό τοπίο με βραχώδεις πλαγιές, χαράδρες και βοσκοτόπια. Εκτείνεται στην ανατολική πλευρά της περιοχής μελέτης και επεκτείνεται προς βόρεια, ανατολικά και νότια αυτής περικλείοντας συνολική έκταση 2.139 Ha με περίμετρο 41 χλμ.

Φιλοξενεί σπάνια, ενδημικά είδη χλωρίδας. Αξιόλογα θηλαστικά που διαβιούν στο βουνό και γενικότερα στο ορεινό συγκρότημα των Αγράφων είναι ο λύκος και ο αγριόγατος του Μοριά, αξιόλογα πτηνά είναι ο χρυσαητός και το όρνιο και αξιόλογο ερπετό η κιτρινοβομβίνα.

Η «Κοιλάδα Αχελώου στο χωριό Πετρωτό», στη Νότια Πίνδο, αποτελεί άλλη μία σημαντική περιοχή, μιας και είναι αποικία όρνεων και για άλλων αρπακτικών πουλιών. Ο Αχελώος ποταμός έχει θηλαστικά, όπως οι Βίδρες.

Το όρος Καράβα αποτελεί ένα βιότοπο που εκτείνεται στα βόρεια, στην επικράτεια των τοπικών κοινοτήτων Πετροχωρίου, Δροσάτου και Βλασίου. Το βουνό εκεί φιλοξενεί αξιόλογα ασπόνδυλα είδη, αρκετά από τα οποία είναι ενδημικά και κάποια απειλούμενα όπως το είδος Ορωπόδισμα το Καράβιο.

Το τμήμα της ζώνης ειδικής προστασίας «Όρη Άγραφα» (SPA) και έκτασης 39.061,6 στρ., εκτείνεται στο νότιο και νοτιοανατολικό μέρος της Δ.Ε. Α. Αργιθέας. Στην περιοχή ζουν 14 προστατευόμενα είδη ορνιθοπανίδας, ενώ το 9,2% των εδαφών καλύπτεται από δάση οξιάς. Πρόκειται για ένα ιθαγενές είδος υβριδογενούς ελάτης μεταξύ της λευκής και της κεφαλληνιακής που βρίσκουμε σε υψόμετρα 800-1.800 μ., διαθέτει οξυκόρυφες ή ακρόκοιλες βελόνες, λίγη ρητίνη και πυκνό πράσινο φύλλωμα.

Στο τμήμα της ειδικής ζώνης που εμπίπτει στη Δ.Ε. έχει καθοριστεί ο τόπος κοινοτικής σημασίας «ΑΓΡΑΦΑ» (SCI) που επεκτείνεται έξω από το όριο της περιοχής στα νότια και καταλαμβάνει ουσιαστικά το βόρειο τμήμα της προαναφερόμενης ζώνης ειδικής προστασίας, συνολικής έκτασης 9.753,02 στρ.

Ο προστατευόμενος τόπος περικλείεται από περίμετρο 44,4 χλμ, έχει μέγιστο υψόμετρο 2.160 μ. και ελάχιστο υψόμετρο 786 μ. και ανήκει κατά το ήμισυ στην Π.Ε. Καρδίτσας (βόρειο τμήμα) και στην Π.Ε. Ευρυτανίας (νότιο τμήμα).

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ– ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΗΣ - ΑΠΕΙΛΕΣ

Τα ορεινά του Δήμου Αργιθέας καλύπτονται από δάση, λιβάδια και θαμνώνες με υψηλή βοτανική αξία λόγω του ότι φιλοξενούν σπάνια, ενδημικά είδη χλωρίδας και προστατευόμενα είδη πανίδας και ορνιθοπανίδας. Τα καθαρά δάση, οι εντυπωσιακές γεωμορφολογικές δομές, τα άφθονα νερά, η χρωματική εναλλαγή, η ποικιλότητα της βλάστησης και η πληθώρα ρεμάτων και χαραδρώσεων χαρίζουν υψηλή αισθητική στο τοπίο της περιοχής. Η περιοχή η οποία είναι πλούσια σε φυσικό απόθεμα, μπορεί να αποτελέσει σημαντικό αναπτυξιακό και οικονομικό πόρο, δεδομένου του ότι αποτελεί ιδανικό προορισμό για παραθεριστές και εκδρομείς, ειδικότερα αν συνδυαστεί και με το πλούσιο αρχαιολογικό και εκκλησιαστικό απόθεμα της περιοχής.

Χωροταξική οργάνωση - Χρήσεις γης

Η οργάνωση των ζωνών στις οποίες έχει οργανωθεί ο Δήμος Αργιθέας πραγματοποιήθηκε από τα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π που εκπονήθηκαν για τις αντίστοιχες Δημοτικές Ενότητες, ανάλογα με τη χρήση και το βαθμό προστασίας κάθε ζώνης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Ν.2508/1997 (ΦΕΚ 124Α'/1997), οι ζώνες έχουν ομαδοποιηθεί σε τρεις ευρύτερες περιοχές:

- ❖ Στις Πολεοδομημένες και προς Πολεοδόμηση Περιοχές που περιλαμβάνουν οικιστικές περιοχές.
- ❖ Στις Περιοχές Ελέγχου και Περιορισμού της Δόμησης (Π.Ε.Π.Δ.), οι οποίες εξυπηρετούν αφενός χρήσεις που δεν κρίνεται σκόπιμο να χωροθετηθούν εντός των οικιστικών υποδοχών, αφετέρου τις παραγωγικές δραστηριότητες.
- ❖ Στις Περιοχές Ειδικής Προστασίας (Π.Ε.Π.), οι οποίες χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας και αντιμετώπισης, λόγω των αξιόλογων χαρακτηριστικών τους (οικολογικών και πολιτιστικών).

Υπογραμμίζεται ότι για την οριοθέτηση όλων των ζωνών χρήσεων γης έγινε προσπάθεια να ακολουθούνται σαφή και ευδιάκριτα όρια (π.χ. οδοί, ρέματα κ.α.). Στην περιοχή της Δ.Ε. Αργιθέας, σύμφωνα με το Νόμο 2508/1997 (ΦΕΚ 124Α/1997) «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις» και την Υπουργική Απόφαση 9572/1845/6-7.4.2000 (ΦΕΚ 209Δ/2000) «Τεχνικές

προδιαγραφές μελετών ΓΠΣ και ΣΧΟΟΑΠ και αμοιβές μηχανικών για την εκπόνηση μελετών», γίνεται διαχωρισμός και σε μία επιπλέον ζώνη, αυτή των Ζωνών Παραγωγικών δραστηριοτήτων, οι οποίες διακρίνονται σε :

- Ζώνες Γεωργικών Δραστηριοτήτων
- Ζώνες Οικοτουρισμού - Αναψυχής Υπαίθρου
- Ευρείες Ζώνες Αναζήτησης για Οργανωμένη Ανάπτυξη Κτηνοτροφίας

Πολεοδομημένες και προς πολεοδόμηση περιοχές

Όλες οι Περιοχές Οικιστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Α.) ανήκουν στις προς Πολεοδόμηση Περιοχές της Δημοτικής Ενότητας Αχελώου (Δ.Ε.Α.). Πρόκειται για το σύνολο των οικιστικών υποδοχέων που καταγράφονται στην Απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ 2011 (και ήδη από το 1981 και μέχρι σήμερα) και οι οποίοι είναι προϋφιστάμενοι του 1923. Οι Περιοχές οικιστικής ανάπτυξης περιλαμβάνονται στις προς Πολεοδόμηση Περιοχές της Δημοτικής Ενότητας Ανατολικής Αργιθέας (Δ.Ε.Α.Α.). Πρόκειται για το σύνολο των οικιστικών περιοχών της περιοχής μελέτης, είτε πρόκειται για τους προϋφιστάμενους του 1923 οικισμούς είτε για τους οικιστικούς υποδοχείς που απογράφονται από το 1991 και έπειτα. Εξαιρέσεις αποτελούν ο προϋφιστάμενος του 1923 οικισμός της Δάφνης στην Τ.Κ. Κουμπουριανών και ο Μάραθος Γ' στην Τ.Κ. Στεφανιάδας που απογράφηκε πρώτη φορά το 2001.

Περιοχές οικιστικής ανάπτυξης – Α' κατοικία

Οι οικισμοί της Δ.Ε. Αχελώου, είναι χαρακτηρισμένοι στάσιμοι (ΦΕΚ 424Δ'/1983) και προϋφιστάμενοι του 1923 και η δόμησή τους γίνεται βάσει του Π.Δ. 9/6-12-1982 (ΦΕΚ 588Δ'/1982), μετά από αυτοψία της αρμόδιας υπηρεσίας και δεν διαθέτουν θεσμοθετημένα όρια.

Οι άλλες δύο έδρες Τοπικών Κοινοτήτων, Μάραθος και Κελλάρια, ανήκουν στη Β' προτεραιότητα πολεοδόμησης, καθώς και οι οικισμοί που αναμένεται να υποδεχθούν αρκετούς κατοίκους (μόνιμους και εποχιακούς), καθώς γειτνιάζουν άμεσα με τους δύο πρώτους οικισμούς και είτε βρίσκονται στον κύριο άξονα ανάπτυξης είτε στην παραποτάμια του Αχελώου ζώνη (Δένδρος, Νεοχώρια, Ρόγκια, Μελάνυδρο, Καταφύλλι-Ταξιάρχης). Τέλος, οι υπόλοιποι οικισμοί χαρακτηρίζονται ως Γ' προτεραιότητας ως προς την ανάγκη πολεοδόμησης.

Όλοι οι προϋφιστάμενοι του 1923 οικισμοί της Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας, εκτός από το Βλάσι, έχουν χαρακτηρισθεί ως στάσιμοι (ΦΕΚ 424Δ'/19-9-1983), δεν διαθέτουν θεσμοθετημένα όρια και η δόμησή τους γίνεται βάσει του Π.Δ. 9/6-12- 1982 (ΦΕΚ 588Δ'/23-12-1982), μετά από αυτοψία της αρμόδιας υπηρεσίας. Για το Βλάσι ισχύουν όσα προβλέπονται στο Π.Δ. 2/2-3-1981 (ΦΕΚ 138Δ'/13-3-1981), όπως τροποποιήθηκε μερικώς με το μεταγενέστερο Π.Δ. 3/19-8-1981 (ΦΕΚ 459Δ'/28-8-1981). Κατά την εκπόνηση του Σ.Χ.Ο.Α.Π., προτάθηκε η οριοθέτηση των προϋφιστάμενων του 1923 οικισμών, σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 24-4/3- 5-1985 «Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους» (ΦΕΚ 181Δ'/1985), όπως ισχύει. Έγινε κατηγοριοποίηση της προτεραιότητας πολεοδόμησής τους σε τρεις τάξεις, Α, Β και Γ. Στην Α προτεραιότητα ανήκει το οικιστικό σύμπλεγμα του Πετρίλου, δηλαδή οι οικισμοί Πολύδροσο, Αργυραϊκά, Πετρίλο, Χάρις, Χαλκίοπουλο, Βασιλάδες και Ρώσση, στη βάση αναβάθμισης του εν λόγω οικιστικού συνόλου (πύλη εισόδου/ορεινό κέντρο ανάπτυξης, τεχνικές και κοινωνικές υποδομές). Στη Β προτεραιότητα πολεοδόμησης εντάσσονται οι οικισμοί – έδρες των ομώνυμων Τοπικών Κοινοτήτων και συγκεκριμένα το Βλάσι, το Δροσάτο, το Πετροχώρι, το Παλαιοχώρι και η Στεφανιάδα. Αφορά οικισμούς οι οποίοι είναι κοντά στον εγκάρσιο άξονα ανάπτυξης και μπορούν να υποδεχθούν αρκετούς κατοίκους (μόνιμους και εποχικούς). Ως Γ προτεραιότητας, χαρακτηρίζονται ως προς την ανάγκη πολεοδόμησης, οι οικισμοί-δορυφόροι των παραπάνω και συγκεκριμένα το Φουντωτό (Τ.Κ. Φουντωτού), η Κρανιά (Τ.Κ. Κουμπουριανών), η Ρωμιά και το Αετοχώρι (Τ.Κ. Στεφανιάδας). Η οικιστική περιοχή των Λιβαδίων και των Μαντζουραικών ανήκει στη δεύτερη προτεραιότητα. Ορίζεται Μέσος Συντελεστής Δόμησης (ΜΣΔ) ίσος με 0,60.

Ζώνες γεωργικών δραστηριοτήτων

Στις ζώνες γεωργικών δραστηριοτήτων συμπεριλαμβάνονται μικρές εκτάσεις γεωργικής γης οι οποίες είναι διάσπαρτες στην περιοχή της Δ.Ε. Αργιθέας και βρίσκονται εκτός ακτίνας 800 μ. από στάσιμους οικισμούς. Για τις εκτάσεις εντός των Ζωνών γεωργικών δραστηριοτήτων που χαρακτηρίζονται αρμοδίως δασικές εφαρμόζονται συνδυαστικά οι διατάξεις του εδαφίου «Π.Ε.Π. δασών - δασικών εκτάσεων».

Οι χρήσεις που επιτρέπονται είναι οι εξής :

- Γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια,
- κτίρια υδατοκαλλιεργειών,
- γεωργικές αποθήκες,
- δεξαμενές,

- θερμοκήπια (άρθρο 2 του Π.Δ.24/31-5-1985 πλην στεγάστρων σφαγής).

Τα κτηνοτροφικά κτίρια και οι εγκαταστάσεις επιτρέπονται υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν οικόσιτα ζώα.

- αντλητικές εγκαταστάσεις - υδατοδεξαμενές - φρέατα (άρθρο 3 του Π.Δ.24/31-5-1985),
- κατοικία (άρθρο 6 του Π.Δ.24/31/5-1985),
- κτίρια κοινής ωφέλειας (άρθρο 7 του Π.Δ.24/31-5-1985),
- εγκαταστάσεις ραδιοφωνικών σταθμών, τηλεοράσεων, σταθμών τηλεπικοινωνιών και διαχείρισης απορριμμάτων (άρθρα 8 και 8Α του Π.Δ.24/310501985),
- βιομηχανικές εγκαταστάσεις (άρθρο 4 του Π.Δ.24/31-5-1985) εφόσον πληρούν, τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις : α) είναι χαμηλής / μέσης όχλησης β) έχουν χωροθετική εξάρτηση από τοπικά παραγόμενες αγροτικές πρώτες ύλες,
- γραφεία - καταστήματα (άρθρο 5 του Π.Δ.24/31-5-1985) εφόσον πληρούν τουλάχιστον μια από τις προϋποθέσεις : α) προωθούν τοπικά παραγόμενα αγροτικά προϊόντα β) εξυπηρετούν τις καθημερινές ανάγκες εμπορίου - υπηρεσιών των κατοίκων,
- εμπορικές αποθήκες (άρθρο 9 του Π.Δ.24/31-5-1985) εφόσον πληρούν τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις : α) έχουν χωροθετική εξάρτηση από τοπικά παραγόμενες αγροτικές πρώτες ύλες β) προωθούν την τοπική αγροτική παραγωγή,
- τουριστικές - ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις τύπου ξενώνα ή επιπλωμένων διαμερισμάτων (άρθρο 8 του Π.Δ. 6/17 Οκτ. 1978) της τάξης ΑΑ ή Α δυναμικότητας μέχρι 50 κλινών.

Ζώνες οικοτουρισμού - αναψυχής υπαίθρου

Στις ζώνες οικοτουρισμού - Αναψυχής υπαίθρου περιλαμβάνονται εκτάσεις εντός ορίων ακτίνας 800 μ. των στάσιμων οικισμών, οι οποίες δεν πολεοδομούνται. Για τις εκτάσεις εντός των Ζωνών Οικοτουρισμού - αναψυχής υπαίθρου που χαρακτηρίζονται αρμοδίως δασικές, εφαρμόζονται συνδυαστικά οι διατάξεις του εδαφίου «Π.Ε.Π. δασών - δασικών εκτάσεων». Για τις υπόλοιπες εκτάσεις ισχύουν τα κάτωθι : Οι περιοχές κρίνονται κατ' αρχήν κατάλληλες για έγκριση Ειδικών Σχεδίων Περιβαλλοντικής Αναβάθμισης και Ανάπτυξης (ΕΣΠΕΡΑΑ) του άρθρου 16 του Ν4280/14.

Οι χρήσεις που επιτρέπονται, είναι οι εξής :

- Κατοικία

- Τουριστικές - Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις τύπου ξενώνα, κλασικού τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων ή και μικτής μορφής, καθώς και οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις (άρθρο 8 του Π.Δ. 6/17 Οκτ. 1978) και σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης (άρθρο 3 παρ. 5β της ΚΥΑ Αριθμ. 67659/13) υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις :
1. Για ξενοδοχεία κλασικού τύπου, επιπλωμένων διαμερισμάτων ή μικτού τύπου τίθεται προϋπόθεση κατάταξης στις κατηγορίες 5,4 και 3 αστέρων με μέγιστες πυκνότητες 8,9 και 10 κλινών ανά στρέμμα αντίστοιχα.
 2. Για εγκαταστάσεις τύπου ξενώνα (άρθρο 8 του Π.Δ. 6/17 Οκτ. 1978) τίθενται προϋποθέσεις κατάταξης στις τάξεις ΑΑ ή Α και δυναμικότητας μέχρι 100 κλινών.
 - Εκπαιδευτήρια, Ευαγή Ιδρύματα, Νοσοκομεία - Κλινικές, Ιατρεία, Αθλητικές εγκαταστάσεις, Ναοί (άρθρα 5,6,9,12,13 του Π.Δ. 6/17 Οκτ. 1978)
 - Γεωργοκτηνοτροφικά, γεωργοπτηνοτροφικά κτίρια,
 - κτίρια υδατοκαλλιεργειών,
 - γεωργικές αποθήκες,
 - δεξαμενές,
 - θερμοκήπια (του άρθρου 2 του Π.Δ. 24/31-5-1985 πλην στεγάστρων σφαγής).

Τα κτηνοτροφικά κτίρια και οι εγκαταστάσεις επιτρέπονται υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν οικόσιτα ζώα.

- Αντλητικές εγκαταστάσεις - υδατοδεξαμενές - φρέατα (άρθρο 3 του Π.Δ.24/31-5-1985),
- κτίρια κοινής ωφέλειας (άρθρο 7 του Π.Δ. 24/31-5-1985),
- εγκαταστάσεις ραδιοφωνικών σταθμών, τηλεοράσεων, σταθμών τηλεπικοινωνιών και διαχείρισης απορριμμάτων (άρθρα 8 και 8Α του Π.Δ. 24/31-5-1985),
- βιομηχανικές εγκαταστάσεις,
- γραφεία - καταστήματα,
- εμπορικές Αποθήκες (άρθρα 4,5 και 9 του Π.Δ. 24/31-5-1985 υπό την προϋπόθεση ότι είναι χαμηλής όχλησης,
- εστιατόρια, αναψυκτήρια, κέντρα διασκέδασης-αναψυχής.

Ευρείες ζώνες αναζήτησης για οργανωμένη ανάπτυξη κτηνοτροφίας

Στις ευρείες ζώνες αναζήτησης για οργανωμένη ανάπτυξη κτηνοτροφίας, περιλαμβάνονται οι εκτάσεις σε μεγάλα υψόμετρα με χορτολιβαδική κατά κύριο λόγο βλάστηση, οι οποίες

κρίνονται καταρχήν κατάλληλες, λόγω ικανών αποστάσεων από περιοχές για τις οποίες ισχύουν αποστάσεις ασφαλείας από κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις για υγειονομικούς λόγους βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας (οικισμοί, ξενοδοχεία, κ.τλ.). Σκοπός της συγκεκριμένης ζώνης είναι η όσο το δυνατό διασφάλιση της δυνατότητας εγκατάστασης νέων κτηνοτροφικών μονάδων, χωρίς περιορισμούς στη δυναμικότητά τους λόγω ασύμβατων χρήσεων και δραστηριοτήτων. Στις εκτάσεις εντός των ευρέων ζωνών αναζήτησης για οργανωμένη ανάπτυξη κτηνοτροφίας, που χαρακτηρίζονται αρμοδίως δασικές, εφαρμόζονται συνδυαστικά και οι διατάξεις του εδαφίου «Π.Ε.Π. δασών - δασικών εκτάσεων». Στα ιδιωτικά γεωτεμάχια και δημοτικές εκτάσεις, τα οποία χαρακτηρίζονται από την αρμόδια υπηρεσία ως μη δασικές εκτάσεις, ισχύουν οι ακόλουθες επιτρεπόμενες χρήσεις γης : Των άρθρων 2-8 του Π.Δ. 24/31-5-1985 (ΦΕΚ-270 Δ΄) με εξαίρεση βιομηχανίες και βιοτεχνίες με παραγωγικές διαδικασίες που απαιτούν υγειονομική προστασία, καθώς και βιομηχανίες και βιοτεχνίες που παράγουν προϊόντα που απαιτούν υγειονομική προστασία, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις. Επίσης εντός των περιοχών αυτών κρίνεται σκόπιμο να διερευνηθεί η δυνατότητα δημιουργίας ΠΟΑΠΔ κτηνοτροφίας και κτηνοτροφικών πάρκων.

Υφιστάμενες χρήσεις γης στον εξωαστικό χώρο

Μεγαλύτερο από το ήμισυ της συνολικής έκτασης της Δ.Ε. Αχελώου αποτελείται από δασικές περιοχές, ενώ ακολουθούν οι βοσκότοποι. Στο σύνολο των εκτάσεων της Δ.Ε. Αν. Αργιθέας υπερέχουν συντριπτικά οι βοσκότοποι και ακολουθούν οι δασικές περιοχές. Τέλος, οι βοσκότοποι καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής έκτασης της Δ.Ε. Αργιθέας, με τις δασικές περιοχές να ακολουθούν στη αμέσως μετά.

Υφιστάμενες χρήσεις γης στον αστικό χώρο

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα δασική νομοθεσία, ισχύουν στις αστικές εκτάσεις και στις εκτάσεις μη δασικού και αναδασωτέου χαρακτήρα για τις επιτρεπόμενες χρήσεις. Συγκεκριμένα:

- Κατοικία.

- Κτίρια, εγκαταστάσεις και υποδομές γεωργικών, πτηνοκτηνοτροφικών και λοιπών αγροτικών εκμεταλλεύσεων (π.χ. αποθήκες, θερμοκήπια, κτίρια σταβλισμού ζώων, αντλητικές εγκαταστάσεις, υδατοδεξαμενές).
- Κοινωφελείς υποδομές και εγκαταστάσεις δημοτικού συμφέροντος.
- Τουριστικές επιχειρήσεις του άρθρου 2 του Ν.2160/1993 (ΦΕΚ 118Α'/1993) με εξαίρεση τα «σύνθετα τουριστικά καταλύματα» (άρθρο 8 Ν.4002/2011, ΦΕΚ 180Α').

Ειδικά για τις περιπτώσεις Α και Β της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν.2160/1993 προτείνουμε δυναμικότητα μέχρι 60 κλίνες.

- Υπαίθριες αθλητικές εγκαταστάσεις με βοηθητικά κτίσματα (αποδυτήρια, αναψυκτήρια, WC, αποθήκες).
- Κτίρια και εγκαταστάσεις αναψυχής και διασκέδασης.
- Κτίρια και εγκαταστάσεις πολιτισμού.
- Βιοτεχνίες/βιομηχανίες χαμηλής όχλησης με χωροθετική εξάρτηση από αγροτικές πρώτες ύλες.
- Επαγγελματικά εργαστήρια.
- Πρατήρια καυσίμων.
- Κτίρια και εγκαταστάσεις ειδικών χρήσεων (π.χ. κοιμητήρια).

Τρέχουσα οικιστική δομή και ανάπτυξη

Ο χώρος της Περιφέρειας οργανώνεται σε 4 ζώνες :

- α) την υπό διαμόρφωση μητροπολιτική ζώνη Λάρισας-Βόλου και τη ζώνη Καρδίτσας-Τρικάλων-Λάρισας,
- β) τη ζώνη εντατικής γεωργίας στον Θεσσαλικό κάμπο,
- γ) την ορεινή περιμετρική ζώνη στα δυτικά, βόρεια και ανατολικά και
- δ) τη ζώνη των νησιών.

Στην ορεινή περιμετρική ζώνη εντάσσεται η περιοχή του Δήμου Αργιθέας. Κύριες λειτουργίες που εκτελούνται σε αυτήν είναι η πληθώρα αγροτικών δραστηριοτήτων, η παραγωγή ανταγωνιστικών τοπικών προϊόντων αλλά και οι ήπιες μορφές τουρισμού.

Επίσης, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, διακρίνονται και ειδικές κατηγορίες χώρου και συγκεκριμένα ο παράκτιος/νησιωτικός χώρος και ο ορεινός χώρος. Ο σχεδιασμός στο ορεινό τμήμα της Πίνδου που εμπίπτει στην Περιφέρεια Θεσσαλίας πρέπει να συνδυαστεί με τον ευρύτερο σχεδιασμό στη συνολική έκταση της οροσειράς της Πίνδου και να λάβει υπόψη τον συνδυασμό των ήδη αναπτυγμένων περιοχών (Περτούλι - Ελάτη, Λίμνη Πλαστήρα) και των περιοχών που αναμένεται να υποστούν έντονη πίεση στο άμεσο μέλλον (Σμόκοβο, Μεσοχώρα, Συκιά). Βασική επιδίωξη είναι να μην αποτελεί ο ορεινός όγκος φραγμό, αλλά να εξελιχθεί σε πόλο έλξης (πλούσιο φυσικό περιβάλλον, αρχαιολογικό απόθεμα, ήπιες μορφές τουρισμού) πληθυσμού και σε πόλο επικοινωνίας της Περιφέρειας με τη Δυτική Ελλάδα.

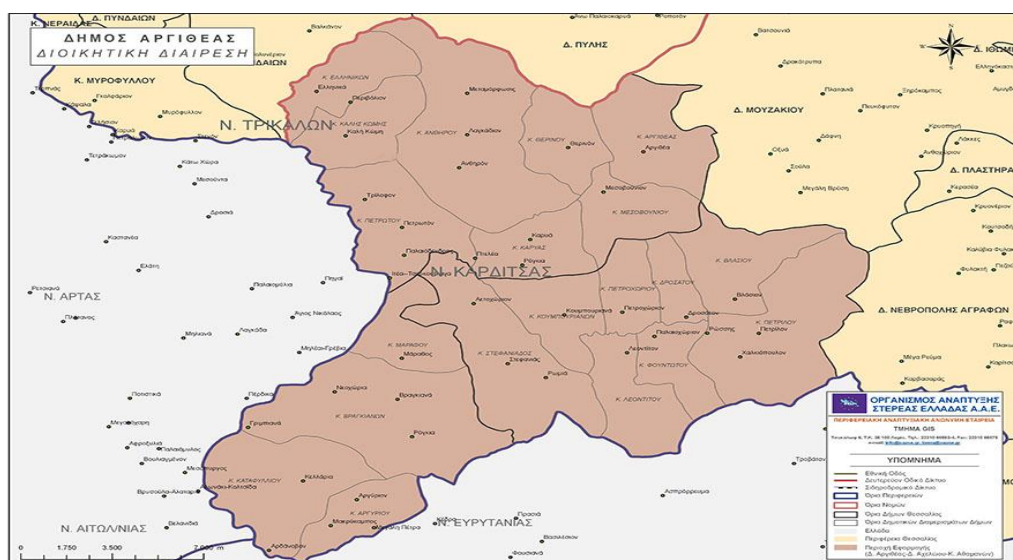
Το πρότυπο χωρικής ανάπτυξης της Περιφέρειας, το οποίο βάσει νέου ΠΠΧΣΑΑ παραμένει επίκαιρο, διαρθρώνεται ως εξής:

- Κύριος άξονας ανάπτυξης (υπάρχων) Λάρισας-Βόλου, επεκτεινόμενος προς Βορρά και Νότο.
- Κύριος άξονας ανάπτυξης (νέος) Καρδίτσας - Τρικάλων, επεκτεινόμενος προς Βορρά (Καλαμπάκα - Εγνατία Οδός) και Νότο (Λαμία).
- Δύο Ζώνες Ανάπτυξης με Αντίστοιχες Ζώνες Ημερήσιων Μετακινήσεων, την ανατολική, με κύριους πόλους τη Λάρισα και το Βόλο και δευτερεύοντες πόλους τον Τύρναβο, το Βελεστίνο και τους Αλμυρό-Ευξεινούπολη και τη δυτική με κύτιους πόλους την Καρδίτσα και τα Τρίκαλα και δευτερεύοντες το Μουζάκι, τους Σοφάδες, την Πύλη και την Καλαμπάκα, ενώ σημαντικό ρόλο αναμένεται να αναλάβουν ο Παλαμάς και η Φαρκαδώνα.
- Έντεκα αναπτυξιακές ενότητες, με κέντρα τους οικισμούς 3ου επιπέδου, οι οποίες εξαρτώνεται από τις δύο Ζώνες Ανάπτυξης.
- Κέντρα παροχής εξυπηρετήσεων, που περιλαμβάνουν τους υπόλοιπους οικισμούς 3ου επιπέδου, τον Τύρναβο και το Βελεστίνο, εξαρτημένα από Λάρισα και Βόλο αντίστοιχα (στην ανατολική ζώνη) και τον Παλαμά και τη Φαρκαδώνα, εξαρτημένα από Καρδίτσα και Τρίκαλα αντίστοιχα (στη δυτική ζώνη).

Η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών, ώστε η μετακίνηση του πλεονάζοντος αγροτικού πληθυσμού να είναι περιορισμένη και κατά κύριο λόγο εντός των ορίων της Περιφέρειας, επιδιώκεται με τη χωρική οργάνωση και δομή της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Οι οικισμοί της Περιφέρειας εντάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες ανάλογα με τη σημασία και βαρύτητα του ρόλου τους. Τα Βραγκιανά και το Πετρίλο ανήκουν στην τρίτη κατηγορία, η οποία περιλαμβάνει οικισμούς με σημαντικό ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό. Πρόκειται για δύο οικισμούς της Δ.Ε. Αχελώου και Δ.Ε. Ανατολικής Αργιθέας αντίστοιχα, που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα, αποτελούν κέντρα πρώην ΟΤΑ (κέντρο τοπικής διοίκησης), ανήκουν στα οικιστικά κέντρα εξυπηρέτησης ορεινών-προβληματικών περιοχών και μπορούν να αναλάβουν ιδιαίτερο ρόλο ως κεντρικοί οικισμοί παραγωγής τοπικών προϊόντων και τουριστικής ανάπτυξης. Οι λοιποί οικισμοί των δύο αυτών Δ.Ε. ανήκουν στην τέταρτη κατηγορία.

Η απουσία αστικού κέντρου είναι κάτι που χαρακτηρίζει τη Δ.Ε. Αργιθέας, η οποία είναι η τρίτη και τελευταία κατά σειρά Δ.Ε. του Δήμου Αργιθέας. Το οικιστικό δίκτυο συγκροτείται βάσει της έδρας του Καλλικρατικού Δήμου (Ανθηρό). Στο πλαίσιο του Δήμου Αργιθέας και μετά τη διοικητική μεταρρύθμιση του Καλλικράτη, διαμορφώνονται νέες σχέσεις εξάρτησης. Το Ανθηρό αποτελεί διοικητικό κέντρο και σημείο αναφοράς για τις Δημοτικές Ενότητες Αχελώου και Ανατολικής Αργιθέας.

ΧΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΡΓΙΘΕΑΣ

➤ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΡΓΙΘΕΑ

- Φουντωτό

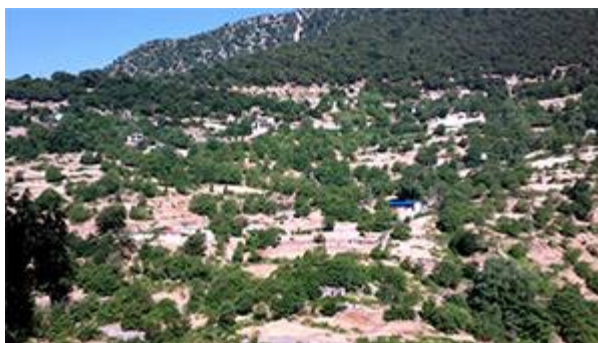
Το Φουντωτό είναι χτισμένο σε πανοραμική τοποθεσία με υψόμετρο 1300 μ.

Από το χωριό αντικρύζει ο επισκέπτης το βουνό Καραγκούνης ύψους 2.117 μ., από όπου διακρίνεται η λίμνη Πλαστήρα.

Η διακύμανση του πληθυσμού από την απελευθέρωση έως σήμερα

ΕΤΟΣ ΑΠ/ΦΗΣ	1889	1896	1907	1920	1928	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
ΦΟΥΝΤΩΤΟ	103	96	107	125	140	181	123	140	92	32	49	74	56

- Πετροχώρι

Στους πρόποδες του σημείου Κούρλιακα στη πλαγιά της Καραβάς σε υψόμετρο 1.080 μέτρα είναι κτισμένο το Πετροχώρι. Το παλαιότερο όνομα ήταν "Σπυρέλο". Είναι ένα

πανέμορφο μέρος με περίφημα θερινά λειβάδια, άλλωστε παλαιότερα ήταν ένα κατεχοχόν κτηνοτροφικό χωριό.

Η διακύμανση του πληθυσμού από την απελευθέρωση έως σήμερα

ΕΤΟΣ ΑΠ/ΦΗΣ	1889	1896	1907	1920	1928	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
ΠΕΤΡΟΧΩΡΙ	89	100	117	95	141		155	133	103	92	106	83	113

- Πετρίλο

Πρόκειται για ένα από τα καλύτερα θέρετρα της περιοχής με πλούσια βλάστηση, γραφικά σπίτια και μοναδικές εκκλησίες. Βρίσκεται περίπου στο κέντρο των βορείων Αγράφων. Είναι το μεγαλύτερο χωριό στην Ανατολική Αργιθέα, με μακρόχρονη ιστορία. Η ονομασία είναι Πετρίλο αλλά οι κάτοικοι επειδή έχει πολλούς συνοικισμούς το αποκαλούν Πετρίλια.

Αποτελείται από πολλούς συνοικισμούς Κρανιά (Χάρη), Χαλκιάπουλο, Ρώσση, Μάγειρος, Αργυρέικα, Καμπουρέικα, Βλαχογιαννέικα, Τεκέικα-Κουκλαρέικα-Παγουρέικα, Λαθηρέικα-Λειβάδια. Στα Ανατολικά του χωριού υψώνεται επιβλητικά το Βουτσικάκι (2.154 μ.), από την κορυφή του οποίου στη θέση Εννιά Βρύσες πηγάζει ο Πετριλιώτης ποταμός, ο οποίος, διασχίζοντας το χωριό καταλήγει δυτικότερα στον Αχελώο.

Στα δυτικά και βόρεια του υψώνεται η Καράβα (2.184 μ), ενώ ολόγυρά του αντικρίζει κανείς χαμηλότερα βουνά: το Γεννητάκι (1.770 μ.), το Ζγουρολίβαδο (1.977 μ.), η Κοκκινόλακκα

[illegible]

- Λεοντίτο

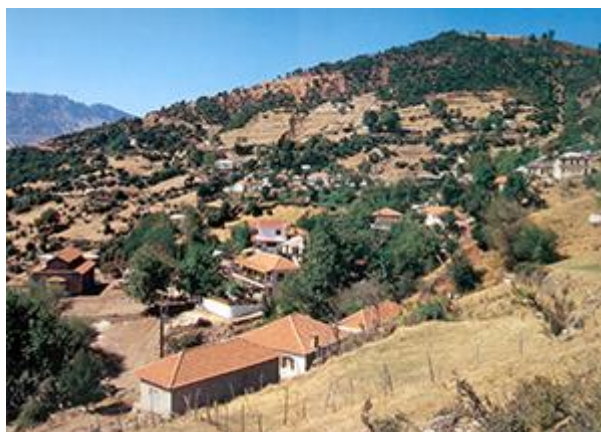
Είναι κτισμένο σε μια κατάφυτη πλαγιά του βουνού Τσουρνάτο σε υψόμετρο 980 μέτρα, διαθέτει ξεχωριστή ομορφιά και είναι κατάφυτο από δέντρα.

Σε αυτό το χώρο αναφέρεται ότι πέρασε τα παιδικά του χρόνια ο Γεώργιος Καραϊσκάκης. Αργότερα ο ίδιος ως στρατηγός μετέφερε την έδρα του στρατηγείου του στο Λεοντίτο. Στο χωριό αυτό υπάρχει ο Πλάτανος του Λεοντίτου, ο οποίος αποτελεί μνημείο φυσικής κληρονομιάς.

Η διακύμανση του πληθυσμού από την απελευθέρωση έως σήμερα:

ΕΤΟΣ ΑΠ/ΦΗΣ	1889	1896	1907	1920	1928	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
ΛΕΟΝΤΙΤΟ	112	230	180	293	202	295	204	193	187	93	126	204	98

- Κουμπουριανά

Ήρεμο και γραφικό χωριό της Αργιθέας. Χτισμένο σε υψόμετρο 1.050 μ. κάτω από τους πρόποδες του βουνού Κουκουρέλος.

Το χωριό πολύ παλιότερα, σύμφωνα με τις μαρτυρίες των γεροντότερων, είχε 700 οικογένειες και δύο μεγάλους συνοικισμούς, την Άνω χώρα και την Κάτω χώρα. Στη σημερινή του θέση το χωριό μεταφέρθηκε το 1767 περίπου μετά την καταστροφή του από τους κατακτητές.

Το χωριό είχε πολλούς συνοικισμούς: Κρανιά, Ραγάζι, Κοζιοκάρι ή Δάφνη, Δραγόϊ, Τσιοκαρίσι, Σπιτάκια.

Η διακύμανση του πληθυσμού από την απελευθέρωση έως σήμερα:

ΕΤΟΣ ΑΠ/ΦΗΣ	1889	1896	1907	1920	1928	1940	1951	1961	1971	1981	1991	2001	2011
ΚΟΥΜΠΟΥΡΙΑΝΑ	184	241	322	323	415	698	447	413	295	134	101	166	93

- Δροσάτο